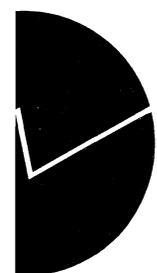

Anne Gro Hustoft

Forslag til ny regional inndeling
Etablering av publiseringsnivå
mellom fylke og kommune

Notater

Forord

Det foreliggende Notat er et høringsutkast vedrørende en ny regional inndeling for publisering av statistikk mellom fylkes- og kommunenivå. Notatet er utarbeidet av en arbeidsgruppe bestående av medlemmer fra ulike fagmiljø i Statistisk sentralbyrå. Høringsfristen er 6. november.

Innhold

1. BAKGRUNN FOR OG FORMÅL MED PROSJEKTET	3
2. BEHOVET FOR ET RAPPORTERINGSNIVÅ MELLOM FYLKE OG KOMMUNE.....	3
3. AMBISJONSNIVÅ OG INNDELINGSKRITERIER.....	4
4. UTVELGELSE AV SENTERKOMMUNER.....	4
4.1 GJENNOMGANG AV DE ENKELTE FYLKER.....	6
5. INNDELING I REGIONER	29
5.1 GJENNOMGANG AV DE ENKELTE FYLKER.....	30
6. OVERSIKT OVER REGIONENE.....	42

VEDLEGG

1. Bakgrunn for og formål med prosjektet

Gjennom arbeidsgruppen for regionale standarder ble det avdekket et behov for å revidere standard for handelsområder. Seksjon for bygg- og tjenestestatistikk konkluderte også med at standarden var moden for revisjon da de vurderte den i 1996, men fant dengang ikke å kunne prioritere dette arbeidet. Bortsett fra justeringer knyttet til endringer i kommunegrensene og antall kommuner, er ikke standarden revidert siden 1966. I de vel 30 årene som er gått siden revisjonen, har det skjedd store endringer innen utbygging av kommunikasjon og sentre, og en ny revisjon vil være nødvendig for å undersøke hvordan inndelingen gjenspeiler dagens virkelighet.

Det er naturlig å se revisjonen av handelsområder i sammenheng med standard for prognoseregioner. De representerer samme regionale nivå (nivået mellom kommune og fylke), og har flere av inndelingskriteriene felles.

Et ytterligere argument for revisjon/samordning av standardene for handelsområder og prognoseregioner er at det nye mellomnivået kan utgjøre SSBs forslag til en NUTS 4-analog¹ inndeling som kan brukes ved rapportering av regionale data til Eurostat (SSBs NUTS 3 og NUTS 5 analoge nivå er hhv. fylke og kommune). NUTS (Nomenclature des Unités Territoriales Statistiques) er EUs standard for regional inndeling.

Formålet med dette prosjektet blir derfor å revidere standard for handelsområder og prognoseregioner for derigjennom å komme fram til en ny standard for et regionalt nivå mellom fylke og kommune. Den nye standarden skal hovedsakelig representere et hensiktsmessig publiseringsnivå for statistikk, men skal også være analog til Eurostats NUTS 4 inndeling.

Arbeidet med inndelingen er utført av ei gruppe bestående av Henning Hartvedt (Seksjon for befolknings- og utdanningsstatistikk), Erik Nymoen (Seksjon for demografi og levekårsforskning), Margareta Stålnacke (Seksjon for statistiske metoder og standarder), Harald Utne (Seksjon for folke- og bolig telling) og Anne Gro Hustoft (Seksjon for statistiske metoder og standarder). Anne Gro Hustoft har ledet prosjektet.

2. Behovet for et rapporteringsnivå mellom fylke og kommune

Dette prosjektet har som utgangspunkt å oppdatere to eksisterende inndelinger i SSB, nemlig handelsområder og prognoseregioner. Målet for prosjektet har vært å komme fram til en ny regional inndeling, basert på handelsområder og prognoseregioner, som vil gi et rapporteringsnivå mellom fylke og kommune.

Standardene for handelsområder og prognoseregioner er ikke av de mest brukte i SSB, men en mener likevel at det er et generelt behov for det rapporteringsnivå disse representerer. Det skyldes at det i flere statistikker vil være hensiktsmessig med områder som er større enn (f.eks. for å ivareta konfidensialitetshensyn) og mer stabile enn (f.eks. når det gjelder arbeidsmarked) kommuner. Fordi det er flere seksjoner i SSB som trenger et slikt inndelingsnivå, er det viktig at det etableres en felles standard for dette.

SSB ser også etableringen av den nye inndelingen i sammenheng med Eurostats NUTS-inndeling. Norge er ikke pålagt å rapportere til Eurostat på regionalt nivå, men SSB ønsker å delta i denne

¹ Vi nytter betegnelsen NUTS-analog fordi SSB ikke har anledning til å kalle sin inndeling NUTS siden Norge ikke er medlem av EU. Den foreslåtte inndelingen vil tilsvare det regionale nivå EU har definert som sin NUTS4-inndeling.

rapportering, og det eneste av NUTS-nivåene som Norge ikke har noen analogi til, er NUTS 4-nivået. Det vil derfor også av denne grunn være nyttig å få definert et rapporteringsnivå mellom fylke og kommune. *For å oppfylle kravene til en NUTS 4-analog inndeling må regionene bestå av hele, sammenhengende kommuner, og regionene må ikke krysse fylkesgrensene.*

3. Ambisjonsnivå og inndelingskriterier

Arbeidsgruppen fikk i utgangspunktet i oppgave å vurdere ulike alternativer for en regional inndeling. Det mest ambisiøse alternativet var å etablere funksjonelle regioner basert på handel og service- og/eller arbeidsmarkedsforhold. Dette ville imidlertid blitt et svært ressurskrevende alternativ fordi det, etter hva arbeidsgruppen har bragt på det rene, så å si ikke finnes informasjon knyttet til hvor en gitt befolkning handler hva eller hvor de kjøper sine tjenester. Slike data er nødvendige for å definere funksjonelle regioner knyttet til handel, og prosjektet måtte i tilfellet lagt opp til et “nybrottsarbeid” på datainnsamlingssiden. Arbeidsgruppen konkluderte med at det ut fra den forventede bruken av inndelingen, ikke kunne rettferdiggjøres å bruke så store ressurser som dette alternativet krever, noe prosjektets styringsgruppe sluttet seg til. Disse funksjonelle regionene måtte også forventes å krysse fylkesgrensene, og ville dermed heller ikke oppfylle kravene til en NUTS 4-analog inndeling.

Styringsgruppen gikk, etter arbeidsgruppens anbefaling, inn for et alternativ som ikke vil gi en reell/ideell representasjon av noe fenomen (handel, arbeidsmarked e.l.), men som vil utgjøre et hensiktsmessig presentasjonsnivå. Kartleggingen av hvilken informasjon som finnes innenfor området, viste at de beste (og stort sett eneste) dataene som finnes for interaksjon mellom kommuner, er pendlingstabeller. Disse tabellene viser hvilke kommuner folk bor i, og hvilke kommuner de arbeider i. Dermed kan en få et bilde av hvilke kommuner som tiltrekker seg arbeidskraft, og hvilke som har lekkasje av arbeidskraft. Fordi dette er de eneste relevante interaksjonsdataene vi har, vil inndelingen i stor grad bygge på hvilke kommuner som arbeidsmarkedsmessig hører sammen.

I tillegg kan disse tallene justeres med omsetningstall. Omsetningen gis per innbygger i en kommune, men vi vet ikke hvor mye av omsetningen kommunens egne innbyggere står for, og hvor mye folk fra andre kommune står for. Høy omsetning kan likevel gi en indikasjon på at kommunen er et viktig handelssenter.

Innbyggertallet i kommunens største tettsted vil også kunne brukes som en indikator på en kommunes betydning som senter, men dette har vært det minst utslagsgivende av kriteriene. Lokalkunnskap er brukt i de tilfeller der ingen av de formelle kriteriene har vært nok til å avgjøre hvor en kommune hører hjemme (f.eks. fordi folk stort sett ikke pendler ut av kommunen, eller fordi de pendler omtrent like mye til to ulike regioner). Arbeidsgruppen har da benyttet seg av gruppens egen geografiske kompetanse, samt kontaktet representanter for aktuelle kommuner og fylkeskommuner.

4. Utvelgelse av senterkommuner

Arbeidsgruppen fant at det mest hensiktsmessige utgangspunktet for regionaliseringen var å identifisere senterkommuner, og tilordne de andre kommunene til disse. *Et generelt kriterium for en senterkommune var at den skulle ha et selvstendig tettsted av en viss størrelse.* Det er vanskelig å sette absolutte tall for “viss størrelse” fordi et tettsted på f.eks. 2000 innbyggere relativt sett vil være lite i noen deler av landet og stort i andre. En må derfor se på størrelse relativt til omliggende områder. *I tillegg vil en kreve av en senterkommune at den har et pendlingsomland (dvs. at sysselsatte i andre kommuner i betydelig grad drar dit for å arbeide).*

Arbeidsgruppen har i sitt arbeid med å identifisere senterkommuner tatt utgangspunkt i sentrene i dagens prognoseregioner og handelsdistrikt, og baserer seg dermed på disse underliggende forutsetninger om arbeidsmarked og varehandel. Gruppens viktigste informasjon om dagens interaksjon mellom kommuner skriver seg fra pendlingstabeller. Disse lages av Seksjon for arbeidsmarkedsstatistikk, men publiseres ikke som offisiell statistikk. Pendlingstabellene baserer seg på arbeidsstedsdata som ikke er kontrollert og revidert av SSB. De tall som publiseres for arbeidstakere etter arbeidssted (endelige tall) inneholder en del korreksjoner på bedriftsnivå som SSB ikke har mulighet til å foreta på individnivå. Pendlingstallene må derfor baseres på ikke-korrigerede data. Omfanget av korreksjonene på arbeidssted er relativt sett ikke så stort, men vil kunne være betydelige for de kommuner det gjelder. Pendlingstabellene leveres til brukere på bestilling og omtales da som «foreløpige tall fra SSB».

For visse grupper av arbeidstakere kan det være problemer med å fastsette reell pendling. Dette gjelder f.eks. for ansatte uten fast arbeidssted (særlig personer innen bygg- og anleggsvirksomhet og transportnæringen). Disse vil være registrert ved det arbeidssted de administrativt sorterer under. Det vil derfor være en tendens til for sterk innpendling til de større byene. For ansatte i Forsvaret finnes ikke opplysninger om arbeidssted. For sjøfolk i utenriks sjøfart finnes kun opplysninger om rederiets adresse. Disse to gruppene er derfor alltid klassifisert som “ikke-pendlere”.

Som det framgår, er det usikkerheter knyttet til pendlingstabellene. Dette er imidlertid de eneste tilgjengelige tallene som sier noe om kryssing av kommunegrenser (tabeller over i hvilke kommuner de sysselsatte bosatt i kommune A, arbeider), og vi har brukt tabeller både fra 1996 og 1997 for å unngå at tilfeldige feil/variasjoner et år skal tillegges for stor vekt. Tabellen viser hvor stor prosent av de sysselsatte i kommune A som arbeider i kommune K. I rapporten er bare tallene fra 1997 tatt med fordi det viste seg at det ikke var betydelig variasjon i pendlingstabellene for disse to årene. Pendlingstabellene indikerer den tiltrekningskraft de enkelte kommuner har med hensyn til tilbud av arbeidsplasser. De fleste senterkommuner vil ha en netto innpendling, men noen, med nærhet til et eller flere større sentre (f.eks. “magneten” Oslo), kan ha netto utpendling.

Vi har dessverre ikke tall som forteller hvor folk gjør sine innkjøp. Omsetningsstatistikken gir tall for omsetning per kommune uten at en dermed vet om det er kommunens egne innbyggere, eller folk fra andre kommuner, som står for handelen. Vareomsetningen per innbygger gir likevel et nyttig bilde av hvilke kommuner som er viktige handelssentre. Vi har her tatt med tallene fra omsetningsstatistikken i 1997 (detaljhandel, inkl. motorkjøretøyer og bensin).

Som tidligere nevnt, er det problematisk å bruke innbyggertall som kriterium for senter siden størrelseskravet vil variere fra region til region. Vi har likevel “skjelt til” innbyggertallet i kommunens største tettsted for å se om det i noen sammenhenger kan være utslagsgivende. Tallene som gis, er per 1.1.97 (fra Statistikk over innbyggertall i tettsteder fordelt på kommuner).

Vi står dermed igjen med følgende grunnlag for valg av sentre, rangert etter den vekt de er tillagt:

1. Pendlingstall (arbeidsmarked)
2. Omsetningsstatistikk
3. Befolkningstall i største tettsted

I tillegg til dette er det også brukt skjønn ut fra kjennskap til kommunene.

Vi skal i det følgende gå gjennom hvert fylke og se på de vurderinger som er gjort. Startlista for senterkommuner vil, som tidligere nevnt, ta utgangspunkt i sentrene i handelsdistriktene og prognoseregionene. I tillegg vil vi, ut fra tabellen over omsetningstall og befolkning i største tettsted, vurdere om det er flere kommuner som bør vurderes fordi de er et sannsynlig handels- eller befolkningssenter. I tabellene over omsetning er det tatt med så mange kommuner, rangert etter størrelse på omsetningen, at alle antatte senterkommuner kommer med.

Når det gjelder befolkningsentre, vil vi vurdere alle tettsted med mer enn 5000 innbyggere. I de tilfeller der en kommunes tettsted strekker seg inn i nabokommuner, er det bare befolkningen i kommunens egen del av tettstedet som er tatt med.

Alle potensielle senterkommuner vil så tas med i pendlingstabellen. Den videre vurdering vil i stor grad være knyttet til om noen av disse potensielle senterkommunene bør slås sammen eller fjernes. Som et generelt kriterium for sammenslåing har arbeidsgruppen brukt at kommunene skal ha minst 10% gjensidig pendling. I de tilfeller der en snakker generelt om innpendlingen til kommuner, har vi tatt hensyn til hele pendlingstabellen for det aktuelle fylket. Den tar for stort plass til å vises i rapporten, vi har derfor valgt å kun presentere pendlingstabellene knyttet til de antatte senterkommunene. Kommuner blir fjernet fra senterlista dersom de har liten betydning både som innpendlingskommune og handelssenter. Pendling på under 1% er ikke tatt med i tabellen.

Der det defineres to likestilte senterkommuner, er kommunen med høyest innbyggertall satt først i betegnelsen på senterområdet (f.eks. 0106 Fredrikstad/0105 Sarpsborg).

4.1 Gjennomgang av de enkelte fylker

01. Østfold

Startliste for senterkommuner

0101 Halden
0104 Moss
0105 Sarpsborg
0106 Fredrikstad
0124 Askim
0125 Eidsberg

4.1 Tabell over antall innbyggere i største tettsted og vareomsetning per innbygger i 1000 kr (detaljhandel inkl. motorkjøretøyer og bensin) i kommunene med størst omsetning i Østfold. 1997.

Kommune- nummer	Kommune	Tettsted	Innbyggere	Vareomsetning
0125	Eidsberg	Mysen	4403	105
0136	Rygge	Rygge	*	81
0104	Moss	Moss	23957	80
0124	Askim	Askim	11580	72
0105	Sarpsborg	Sarpsborg	38585	68
0106	Fredrikstad	Fredrikstad	51550	61
0101	Halden	Halden	20694	59

* I tettstedsstatistikken regnes størstedelen av Rygge som en del av Moss tettsted.

4.2 Pendlingstabell for antatte senterkommuner i Østfold. Prosent av de sysselsatte som pendler fra en kommune til en annen. 1997.

FRA	TIL					
	0101	0104	0105	0106	0124	0125
0101 Halden			5	4		
0104 Moss			2	3		
0105 Sarpsborg	2	2		14		
0106 Fredrikstad	1	2	10			
0124 Askim			1	1		6
0125 Eidsberg			2	1	15	

Ut fra pendlingstabellen ser en at Sarpsborg og Fredrikstad oppfyller sammenslåingskravet knyttet til gjensidig pendling, noe som gjør det naturlig å slå disse sammen til ett "senterområde" med to likestilte sentre. Vareomsetningsstatistikken viser at begge har en betydelig omsetning per innbygger, Sarpsborg noe mer enn Fredrikstad.

Mellom Eidsberg og Askim er det også en tydelig gjensidig pendling, selv om ikke sammenslåingskravet er oppfylt. Arbeidsgruppen velger likevel å slå disse kommunene sammen til ett "senterområde" med to likestilte sentre fordi Eidsberg har en høy vareomsetning, noe som kan tyde på at kommunen (tettstedet Mysen) er et handelssenter av større betydning enn Askim. Ser vi på hele pendlingstabellen for Østfold, framgår det også at disse to kommunene har omtrent like stor innpendling fra nabokommunene.

Vi ender derfor opp med følgende senterliste for Østfold:

Senterkommuner/-områder

0101 Halden

0104 Moss

0106 Fredrikstad/0105 Sarpsborg

0124 Askim/0125 Eidsberg

02. Akershus

Startliste for senterkommuner

0213 Ski

0215 Frogn

0219 Bærum

0231 Skedsmo

0235 Ullensaker

0237 Eidsvoll

4.3 Tabell over antall innbyggere i største tettsted og vareomsetning per innbygger i 1000 kr (detaljhandel inkl. motorkjøretøyer og bensin) i kommunene med størst omsetning i Akershus. 1997.

Kommune-nummer	Kommune	Tettsted	Innbyggere	Vareomsetning
0231	Skedsmo	Lillestrøm	*	126
0230	Lørenskog	Lørenskog	*	104
0220	Asker	Asker	*	85
0213	Ski	Ski	10265	83
0235	Ullensaker	Jessheim	7706	79
0214	Ås	Ås	7115	77
0219	Bærum	Sandvika	*	75
0217	Oppegård	*		69
0237	Eidsvoll	Råholt	7247	65
0215	Frogn	Drøbak	10274	51
0233	Nittedal	Slattum	5633	28
0227	Fet	Fetsund	5671	21

* I tettsetsstatistikken regnes disse sentrene som en del av Oslo tettsted, og det oppgis derfor ikke innbyggertall for tettstedene.

I tillegg til senterkommunene på lista vil vi vurdere Lørenskog, Asker og Ås som har forholdsvis høy omsetning og er befolkningsentre. Fet og Nittedal har også tettsteder med mer enn 5000 innbyggere, men omsetningen i disse kommunene er liten, og de har i tillegg ca. 70 % utpendling og ubetydelig innpendling. De er derfor ikke kandidater til å være senterkommuner.

4.4 Pendlingstabell for antatte senterkommuner i Akershus. Prosent av de sysselsatte som pendler fra en kommune til en annen. Oslo er også tatt med for å vise dens egenskap som "arbeidsmarkedsmagnet". 1997.

FRA	TIL										
	0213	0214	0215	0219	0220	0230	0231	0233	0235	0237	Oslo
0213 Ski		5		3							46
0214 Ås	12		2	2							30
0215 Frogn	6	9		3							38
0219 Bærum					5						41
0220 Asker				23							33
0230 Lørenskog				3			8				53
0231 Skedsmo				2		8		1			45
0233 Nittedal				3		2	5				60
0235 Ullensaker				3		3	8			3	32
0237 Eidsvoll				2		2	4	1	9		19

Lørenskog og Asker har betydelig handel, men de ligger nær større sentre (Skedsmo/Bærum) og kan ikke regnes som likestilte. Det samme er tilfellet for Ås i forhold til Ski. Både Asker og Ås har dessuten betydelig utpendling til sine nabokommuner. Frogn og Eidsvoll har ingen særlig betydning verken som handelssenter eller innpendlingskommune (også dersom en ser på pendlingstabellen for hele Akershus) og mister derfor status som egne sentre. Etter denne vurderingen får vi følgende senterkommuner/-områder i Akershus.

Senterkommuner/-områder

0213 Ski

0219 Bærum

0231 Skedsmo

0235 Ullensaker

03. Oslo

Oslo er en region.

04. Hedmark

Startliste for senterkommuner

0402 Kongsvinger

0403 Hamar

0425 Åsnes

0427 Elverum

0437 Tynset

4.5 Tabell over antall innbyggere i største tettsted og vareomsetning per innbygger i 1000 kr (detaljhandel inkl. motorkjøretøyer og bensin) i kommunene med størst omsetning i Hedmark. 1997

Kommune-nummer	Kommune	Tettsted	Innbyggere	Vareomsetning
0403	Hamar	Hamar	22178	103
0427	Elverum	Elverum	11400	82
0402	Kongsvinger	Kongsvinger	10812	77
0437	Tynset	Tynset	2503	77
0412	Ringsaker	Brumuddal	8330	54
0429	Åmot	Rena	1916	52
0428	Trysil	Innbygda	1983	51
0419	Sør-Odal	Skarnes	1858	50
0430	Stor-Elvdal	Koppang	1255	49
0425	Åsnes	Flisa	1380	49

I tillegg til kommunene på startlista vil vi vurdere Ringsaker som mulig senterkommune grunnet stort tettsted.

4.6 Pendlingstabell for antatte senterkommuner i Hedmark. Prosent av de sysselsatte som pendler fra en kommune til en annen. 1997.

FRA	TIL					
	0402	0403	0412	0425	0427	0437
0402 Kongsvinger						
0403 Hamar			9		2	
0412 Ringsaker		15				
0425 Åsnes	4				2	
0427 Elverum		5	2			
0437 Tynset		1				

Arbeidsgruppen anser Åsnes for å være for liten (liten handel, ubetydelig innpendling, også dersom vi ser på pendlingstabellen for hele Hedmark, lavt folketall på Flisa) til å være en senterkommune. Ringsaker regnes som en "forstad" til Hamar grunnet høy pendling. Vi får da følgende liste for Hedmark:

Senterkommuner

0402 Kongsvinger

0403 Hamar

0427 Elverum

0437 Tynset

05. Oppland

Startliste for senterkommuner

0501 Lillehammer

0502 Gjøvik

0516 Nord-Fron

0517 Sel

0520 Ringebu

0532 Jevnaker

0534 Gran

0538 Nordre Land

0542 Nord-Aurdal

4.7 Tabell over antall innbyggere i største tettsted og vareomsetning per innbygger i 1000 kr (detaljhandel inkl. motorkjøretøyer og bensin) i kommunene med størst omsetning i Oppland. 1997.

Kommune-nummer	Kommune	Tettsted	Innbyggere	Vareomsetning
0542	Nord-Aurdal	Fagernes	1835	111
0502	Gjøvik	Gjøvik	16718	101
0501	Lillehammer	Lillehammer	18664	93
0516	Nord-Fron	Vinstra	2354	78
0517	Sel	Otta	1616	77
0511	Dovre	Dombås	1124	72
0534	Gran	Brandbu/Jaren	3595	64
0538	Nordre Land	Dokka	2574	51
0532	Jevnaker	Jevnaker	3839	49
0520	Ringebu	Ringebu	1306	48
0522	Gausdal	Segalstad bru	829	47
0533	Lunner	Harestua	1657	47
0544	Øystre Slidre	*		45
0514	Lom	Fossbergom	777	42
0513	Skjåk	Bismo	538	40
0529	Vestre Toten	Raufoss	6267	37

* Ingen tettsted oppgitt for Øystre Slidre

I tillegg til kommunene på startlista vil vi vurdere Vestre Toten som mulig senterkommune grunnet stort tettsted. Dovre har forholdsvis høy omsetning, men beskjeden innpendling og få innbyggere og er derfor for liten til å regnes som en senterkommune.

4.8 Pendlingstabell for antatte senterkommuner i Oppland. Prosent av de sysselsatte som pendler fra en kommune til en annen. 1997.

FRA	TIL										
	0501	0502	0516	0517	0520	0529	0532	0534	0538	0542	Ringerike
0501 Lillehammer		3									
0502 Gjøvik	4										
0516 Nord-Fron	2			5	3						
0517 Sel	2		4								
0520 Ringebu	6		3								
0529 Vestre Toten		21									
0532 Jevnaker								4			27
0534 Gran						1	3				
0538 Nordre Land	2	9									
0542 Nord-Aurdal		1									

Vestre Toten har lav omsetning og liten innpendling. Den betraktes ikke som egen senterkommune, men anses som "forstad" til Gjøvik. Nordre Land og Ringebu anses også som for små til å være egne senterkommuner (liten innpendling, beskjeden omsetning i forhold til andre senterkommuner). Jevnaker regnes ikke som eget senter grunnet stor utpendling til Ringerike.

Lista over senterkommuner i Oppland blir da som følger:

Senterkommuner

0501 Lillehammer

0502 Gjøvik

0516 Nord-Fron

0517 Sel

0534 Gran

0542 Nord-Aurdal

06. Buskerud

Startliste for senterkommuner

0602 Drammen

0604 Kongsberg

0605 Ringerike

0617 Gol

0623 Modum

0624 Øvre Eiker

4.9 Tabell over antall innbyggere i største tettsted og vareomsetning per innbygger i 1000 kr (detaljhandel inkl. motorkjøretøyer og bensin) i kommunene med størst omsetning i Buskerud. 1997.

Kommune-nummer	Kommune	Tettsted	Innbyggere	Vareomsetning
0617	Gol	Gol	2211	114
0616	Nes	Nesbyen	2156	103
0602	Drammen	Drammen	50544	98
0626	Lier	Tranby	5614	86
0605	Ringerike	Hønefoss	10616	84
0604	Kongsberg	Kongsberg	15812	80
0618	Hemsedal	Hemsedal	529	71
0620	Hol	Geilo	2160	67
0625	Nedre Eiker	Krokstadelva	6716	53
0625	Nedre Eiker	Mjøndalen	6123	53
0619	Ål	Ål	2118	50
0623	Modum	Åmot	3130	46
0624	Øvre Eiker	Hokksund	6696	44

I tillegg til senterkommunene på lista, bør Lier og Nedre Eiker vurderes som senterkommuner pga. folketall i tettsted og høy omsetning (Lier). Nes tas også med pga. høy omsetning.

4.10 Pendlingstabell for antatte senterkommuner i Buskerud. Prosent av de sysselsatte som pendler fra en kommune til en annen. 1997.

FRA	TIL									
	0602	0604	0605	0616	0617	0623	0624	0625	0626	
0602 Drammen							1	3	9	
0604 Kongsberg	3						1			
0605 Ringerike	1									
0616 Nes	1				13					
0617 Gol	1			4						
0623 Modum	10		4				5	3	1	
0624 Øvre Eiker	19	7				3		10	3	
0625 Nedre Eiker	37	1					7		6	
0626 Lier	21									

Selv om Nes har høy omsetning, må kommunen regnes til Gols "interessesfære" (13% innpendling til Gol). Lier har også høy omsetning, men regnes som en "forstad" til Drammen pga. høy innpendling dit, og siden Drammen er et større senter. Øvre og Nedre Eiker har forholdsvis lav omsetning og betydelig innpendling til Drammen. Kommunene regnes derfor også som "forsteder" til Drammen. Modum er for liten til å regnes som eget senter, har lav omsetning og innpendling, og en viss utpendling til Drammen (10%). Lista over senterkommuner i Buskerud blir da som følger:

Senterkommuner

0602 Drammen
 0604 Kongsberg
 0605 Ringerike
 0617 Gol

07. Vestfold

Startliste for senterkommuner

0701 Borre
0702 Holmestrand
0704 Tønsberg
0706 Sandefjord
0709 Larvik
0711 Svelvik
0713 Sande

4.11 Tabell over antall innbyggere i største tettsted og vareomsetning per innbygger i 1000 kr (detaljhandel inkl. motorkjøretøyer og bensin) i kommunene med størst omsetning i Vestfold. 1997.

Kommune-nummer	Kommune	Tettsted	Innbyggere	Vareomsetning
0704	Tønsberg	Tønsberg	26882	119
0702	Holmestrand	Holmestrand	5779	71
0706	Sandefjord	Sandefjord	34283	68
0716	Våle	Kirkev./Br.åsen	883	65
0709	Larvik	Larvik	21140	64
0701	Borre	Horten	16793	49
0711	Svelvik	Svelvik	3510	45
0714	Hof	Hof	758	39
0723	Tjøme	Tjøme	1732	37
0713	Sande	Selvik	1861	35

4.12 Pendlingstabell for antatte senterkommuner i Vestfold. Prosent av de sysselsatte som pendler fra en kommune til en annen. Drammen er tatt med for å vise byens egenskap som "magnet" for Svelvik og Sande. 1997.

FRA	TIL								Drammen
	0701	0702	0704	0706	0709	0711	0713	0716	
0701 Borre		2	14	1				1	1
0702 Holmestrand	5		8				2	3	4
0704 Tønsberg	5			2	1				
0706 Sandefjord			6		6				
0709 Larvik			3	8					
0711 Svelvik							2		32
0713 Sande		3	1			2			33
0716 Våle	9	11	22	1					1

Våle ligger forholdsvis høyt i omsetning, men har stor innpendling til Tønsberg og regnes som "forstad" til denne. Sande og Svelvik hører til Drammen arbeidsmarkedsmessig, men siden fylkesgrensene ikke skal krysses i denne regionaliseringen, er det hensiktsmessig å se på kommunene som to likestilte sentre i en egen region. Ingen av kommunene kvalifiserer imidlertid som senterkommune etter vanlige kriterier; de har forholdsvis lav omsetning, stor utpendling og forholdsvis lavt folketall i største tettsted. Drammen er tatt med i tabellen for å illustrere Sande og Svelviks tilhørighet til denne kommunen.

Borre (Horten) har forholdsvis mange innbyggere, men den har betydelig utpendling til Tønsberg og en lav vareomsetning, noe som tyder på handelslekkasje til Tønsberg. Siden Borre likevel er et betydelig befolkningscenter, velger arbeidsgruppen å beholde kommunen på senterlista. Lista over senterkommunene i Vestfold blir da som følger:

Senterkommuner

0701 Borre
 0702 Holmestrand
 0704 Tønsberg
 0706 Sandefjord
 0709 Larvik
 0711 Svelvik/0713 Sande

08. Telemark

Startliste for senterkommuner

0805 Porsgrunn
 0806 Skien
 0807 Notodden
 0815 Kragerø
 0821 Bø
 0826 Tinn
 0828 Seljord

4.13 Tabell over antall innbyggere i største tettsted og vareomsetning per innbygger i 1000 kr (detaljhandel inkl. motorkjøretøyer og bensin) i kommunene med størst omsetning i Telemark. 1997.

Kommune-nummer	Kommune	Tettsted	Innbyggere	Vareomsetning
0828	Seljord	Seljord	1294	109
0807	Notodden	Notodden	7955	80
0805	Porsgrunn	Porsgrunn	27549	73
0821	Bø	Bø	2267	72
0806	Skien	Skien	30618	71
0815	Kragerø	Kragerø	5426	57
0826	Tinn	Rjukan	3686	51
0814	Bamble	Stathelle	5957	32

I tillegg til senterkommunene i lista kunne Bamble vært aktuell å vurdere som senter pga. innbyggertallet i Stathelle, men kommunen har lav omsetning og ligger for nær større sentre (Porsgrunn og Skien) til at den kan regnes som en senterkommune.

4.14 Pendlingstabell for antatte senterkommuner i Telemark. Prosent av de sysselsatte som pendler fra en kommune til en annen. 1997.

	TIL						
FRA	0805	0806	0807	0815	0821	0826	0828
0805 Porsgrunn		20					
0806 Skien	19						
0807 Notodden	1	2					
0815 Kragerø	3	3					
0821 Bø	3	4	4				2
0826 Tinn			1				
0828 Seljord		2	2		4		

Porsgrunn og Skien har stor gjensidig utveksling av arbeidskraft og oppfyller sammenslåingskriteriet. De blir derfor slått sammen til et "senterområde" med to likestilte sentre. Vi lar foreløpig Tinn og Bø stå som senterkommuner selv om det framgår av den totale pendlingstabellen for Telemark at ingen av kommunene har noe pendlingsomland, og dermed strider mot "omlandskriteriet". Skjønnsmessig oppfattes de likevel som senterkommuner, og vi vil under selve regionaliseringsarbeidet avgjøre om det er grunn til å beholde dem som egne senter/regioner.

Lista over senterkommuner/-områder i Telemark blir da:

Senterkommuner/-områder

0805 Porsgrunn/0806 Skien

0807 Notodden

0815 Kragerø

0821 Bø

0826 Tinn

0828 Seljord

09. Aust-Agder

Startliste for senterkommuner

0901 Risør

0904 Grimstad

0906 Arendal

0926 Lillesand

0937 Evje og Hornes

4.15 Tabell over antall innbyggere i største tettsted og vareomsetning per innbygger i 1000 kr (detaljhandel inkl. motorkjøretøyer og bensin) i kommunene med størst omsetning i Aust-Agder. 1997

Kommune-nummer	Kommune	Tettsted	Innbyggere	Vareomsetning
0906	Arendal	Arendal	25411	74
0937	Evje og Hornnes	Evje	1678	64
0941	Bykle	*		61
0926	Lillesand	Lillesand	5455	52
0914	Tvedestrand	Tvedestrand	1932	52
0940	Valle	*		51
0904	Grimstad	Grimstad	8180	50
0929	Åmli	Åmli	600	46
0901	Risør	Risør	4430	45

* Disse kommunene er ikke registrert med tettsteder i statistikken.

4.16 Pendlingstabell for antatte senterkommuner i Aust-Agder. Prosent av de sysselsatte som pendler fra en kommune til Kristiansand er tatt med for å vise dens egenskap som "arbeidskraftmagnet". 1997.

FRA	TIL					Kristiansand
	0901	0904	0906	0926	0937	
0901 Risør			9			
0904 Grimstad			23	3		3
0906 Arendal		5				2
0926 Lillesand		4	4			24
0937 Evje og Hornnes						8

Bykle har forholdsvis stor omsetning, men har ingen innpendling og er dessuten for liten når det gjelder innbyggertall til å regnes som senterkommune. Grimstad har forholdsvis lav omsetning og stor innpendling til Arendal og regnes derfor som forstad til denne. Det samme gjelder Tvedestrand. Lillesand har stor utpendling til Kristiansand (er tatt med i tabellen), men beholdes likevel foreløpig som et senter i "vest-fylket". Risør beholdes også foreløpig som senterkommune, men bør vurderes i forbindelse med regionaliseringen fordi den har stor utpendling og lav vareomsetning.

Lista over senterkommuner i Aust-Agder blir da:

Senterkommuner

0901 Risør
 0906 Arendal
 0926 Lillesand
 0937 Evje og Hornnes

10. Vest-Agder

Startliste for senterkommuner

1001 Kristiansand
 1002 Mandal
 1003 Farsund

1004 Flekkefjord

4.17 Tabell over antall innbyggere i største tettsted og vareomsetning per innbygger i 1000 kr (detaljhandel inkl. motorkjøretøyer og bensin) i kommunene med størst omsetning i Vest-Agder. 1997

Kommune-nummer	Kommune	Tettsted	Innbyggere	Vareomsetning
1032	Lyngdal	Lyngdal	4381	91
1001	Kristiansand	Kristiansand	57595	77
1002	Mandal	Mandal	9316	66
1037	Kvinesdal	Liknes	2042	60
1004	Flekkefjord	Flekkefjord	5590	56
1003	Farsund	Farsund	3128	44
1014	Vennesla	Vennesla	8685	39
1018	Søgne	Søgne	5935	34

I tillegg til senterkommunene i lista, kunne Søgne og Vennesla være kandidater pga. innbyggertallet i tettstedet. Men vareomsetningen er liten, og innpendlingen til Kristiansand svært stor, så Søgne og Vennesla kan likevel ikke anses som aktuelle senterkommuner.

4.18 Pendlingstabell for antatte senterkommuner i Vest-Agder. Prosent av de sysselsatte som pendler fra en kommune til en annen. 1997.

FRA	TIL						
	1001	1002	1003	1004	1014	1018	1032
1001 Kristiansand					2	1	
1002 Mandal	11						1
1003 Farsund	2						6
1004 Flekkefjord	2						
1014 Vennesla	41						
1018 Søgne	46	2					
1032 Lyngdal	3		12				

Lyngdal og Farsund har en tydelig gjensidig pendling, men ikke nok til å oppfylle sammenslåingskriteriet. Arbeidsgruppen velger likevel å slå disse kommunene sammen til et senterområde med to likestilte sentre. Dette skyldes at Lyngdal med sin høye vareomsetning er et handelssenter i regionen, og kommunen har i tillegg en del innpendling fra nabokommuner (dersom en ser på pendlingstabellen for hele Vest-Agder).

Lista over Vest-Agders senterkommuner/-områder blir som følger:

Senterkommuner/-områder

1001 Kristiansand

1002 Mandal

1003 Farsund/1032 Lyngdal

1004 Flekkefjord

11. Rogaland

Startliste for senterkommuner

1101 Eigersund
1102 Sandnes
1103 Stavanger
1106 Haugesund
1121 Time
1135 Sauda

4.19 Tabell over antall innbyggere i største tettsted og vareomsetning per innbygger i 1000 kr (detaljhandel inkl. motorkjøretøyer og bensin) i kommunene med størst omsetning i Rogaland. 1997.

Kommune-nummer	Kommune	Tettsted	Innbyggere	Vareomsetning
1106	Haugesund	Haugesund	28360	120
1102	Sandnes	Sandnes	36999	82
1103	Stavanger	Stavanger	102 486	73
1121	Time	Bryne	5705	64
1101	Eigersund	Eigersund	8346	56
1124	Sola	Tanager	5655	44
1130	Strand	Jørpeland	5022	44
1114	Bjerkreim	Vikeså	694	42
1154	Vindafjord	*		41
1149	Karmøy	Kopervik	6710	40
1149	Karmøy	Åkrehamn	6081	40
1119	Hå	Nærbø	4143	40
1135	Sauda	Sauda	4582	39
1122	Gjesdal	Ålgård/Figgjo	6196	36

* Kommunen er ikke registrert med noe tettsted i statistikken.

I tillegg til senterkommunene i startlista kunne det være aktuelt å vurdere Sola, Strand, Gjesdal og Karmøy pga. befolkningsstørrelse i største tettsted. Tettstedene på Karmøy har imidlertid lav omsetning, og Karmøy er dessuten nabokommune til et senter med svært høy omsetning og høyt innbyggertall (Haugesund) og er derfor ikke aktuelle som eget senter. Gjesdal har også så lav omsetning, og kommunen ligger så nær Stavanger/Sandnes regionen at den ikke kan utgjøre noe senter.

4.20 Pendlingstabell for antatte senterkommuner i Rogaland. Prosent av de sysselsatte som pendler fra en kommune til en annen. 1997.

	TIL							
FRA	1101	1102	1103	1106	1121	1124	1130	1135
1101 Eigersund		2	5					
1102 Sandnes			32		2	7		
1103 Stavanger		7				7		
1106 Haugesund		3						
1121 Time		13	15			4		
1124 Sola		9	41					
1130 Strand		2	21			3		
1135 Sauda			3	1				

Stavanger og Sandnes slås sammen til et senterområde. Her er heller ikke sammenslåingskriteriet på pendlingssida oppfylt, men Sandnes er så viktig som handelssenter at kommunene betraktes som to likestilte sentre. Strand anses som for liten til å være senter, kommunen har liten innpendling og så stor utpendling til Stavanger/Sandnes at det er mest hensiktsmessig å betrakte den som en "forstad" til dette området. Sola har også så stor innpendling til Stavanger/Sandnes at det er naturlig å se kommunen som "forstad" til dette området. Sauda fastholdes som senterkommune tross lav omsetning og liten innpendling. Kommunen er i omtrent samme situasjon som Tinn (Telemark) - et isolert senter.

Senterkommunene/områdene i Rogaland blir da:

Senterliste

1101 Eigersund
 1103 Stavanger/1102 Sandnes
 1106 Haugesund
 1121 Time
 1135 Sauda

12. Hordaland

Startliste for senterkommuner

1201 Bergen
 1214 Ølen
 1221 Stord
 1228 Odde
 1235 Voss
 1238 Kvam
 1263 Lindås

4.21 Tabell over antall innbyggere i største tettsted og vareomsetning per innbygger i 1000 kr (detaljhandel inkl. motorkjøretøyer og bensin) i kommunene med størst omsetning i Hordaland, 1997

Kommune-nummer	Kommune	Tettsted	Innbyggere	Vareomsetning
1201	Bergen	Bergen	198 627	72
1235	Voss	Vossevangen	5437	64
1221	Stord	Leirvik	10309	57
1263	Lindås	Knarvik	2129	56
1228	Odda	Odda	5731	55
1238	Kvam	Norheimsund	1630	46
1214	Ølen	Ølen	950	46

4.22 Pendlingstabell for antatte senterkommuner i Hordaland. Prosent av de sysselsatte som pendler fra en kommune til en annen, 1997.

FRA	TIL							
	1201	1214	1221	1228	1235	1238	1263	Haugesund
1201 Bergen								
1214 Ølen	3		3					14
1221 Stord	3							
1228 Odda	2							
1235 Voss	6							
1238 Kvam	5							
1263 Lindås	23							

Lindås vil bli vurdert slått sammen med Bergen pga. høy innpendling, men endelig avgjørelse om dette må tas under arbeidet med regionaliseringen der også forholdet til nabokommunene tas med i betraktningen. Ølen er heller ikke et senter etter tradisjonelle kriterier (lavt folketall, og forholdsvis lav omsetning og innpendling), men vi har her et tilfelle analogt til Svelvik/Sande, en region som har større tilhørighet til et annet fylke enn sitt eget.

Lista over senterkommuner for Hordaland blir derfor den samme som startlista.

14. Sogn og Fjordane

Startliste for senterkommuner

1401 Flora
1416 Høyanger
1420 Sogndal
1432 Førde
1443 Eid
1449 Stryn

4.23 Tabell over antall innbyggere i største tettsted og vareomsetning per innbygger i 1000 kr (detaljhandel inkl. motorkjøretøyer og bensin) i kommunene med størst omsetning i Sogn og Fjordane. 1997.

Kommune-nummer	Kommune	Tettsted	Innbyggere	Vareomsetning
1432	Førde	Førde	7641	146
1420	Sogndal	Sogndalsfjøra	2962	88
1443	Eid	Nordfjordeid	2528	67
1445	Gloppen	Sandane	1934	65
1449	Stryn	Stryn	1878	59
1439	Vågsøy	Måløy	2146	58
1401	Flora	Florø	7500	50
1424	Årdal	Øvre Årdal	3585	44
1422	Lærdal	Lærdalsøyri	893	39
1431	Jølster	Skei	312	39
1416	Høyanger	Høyanger	1731	38

Gloppen har forholdsvis høy omsetning, men den vil likevel ikke bli betraktet som senterkommune. Sandane har et forholdsvis lavt folketal, og kommunen har ikke noe pendlingsomland (når vi ser på pendlingstabellen for hele fylket). Øvre Årdal har flere innbyggere enn Sogndal, og omtrent like mange arbeidsplasser (flere innpendlere enn utpendlere), så selv om vareomsetningen er lav, velger arbeidsgruppen å betrakte Sogndal og Årdal som likestilte senterkommuner. De samme betraktninger gjør seg gjeldende for Vågsøy og Eid. Nordfjordeid har flere innbyggere enn Måløy, men Vågsøy har flere arbeidsplasser enn Eid, og positiv pendlingsbalanse (i motsetning til Eid). Disse kommunene anses derfor også som likeverdige senter.

4.24 Pendlingstabell for antatte senterkommuner i Sogn og Fjordane. Prosent av de sysselsatte som pendler fra en kommune til en annen. 1997.

FRA	TIL				
	1401	1416	1420	1432	1449
1401 Flora				3	
1416 Høyanger				3	
1420 Sogndal				1	
1432 Førde	1				
1449 Stryn				1	

Lista over senterkommuner i Sogn og Fjordane blir dermed:

Senterkommuner:

1401 Flora
1416 Høyanger
1420 Sogndal/1424 Årdal
1432 Førde
1439 Vågsøy/1443 Eid
1449 Stryn

15. Møre og Romsdal

Startliste for senterkommuner

1502 Molde
1503 Kristiansund
1504 Ålesund
1516 Ulstein
1519 Volda
1520 Ørsta
1525 Stranda
1539 Rauma
1563 Sunndal
1566 Surnadal

4.25 Tabell over antall innbyggere i største tettsted og vareomsetning per innbygger i 1000 kr (detaljhandel inkl. motorkjøretøyer og bensin) i kommunene i Møre og Romsdal. 1997.

Kommune- nummer	Kommune	Tettsted	Innbyggere	Vareomsetning
1504	Ålesund	Ålesund	24574	101
1502	Molde	Molde	17825	91
1503	Kristiansund	Kristiansund	16782	83
1516	Ulstein	Ulsteinvik	3828	72
1520	Ørsta	Ørsta	5783	61
1563	Sunndal	Sunndalsøra	3962	57
1523	Ørskog	Sjøholt	1056	55
1566	Surnadal	Skei-Surnd.øra	2039	53
1528	Sykkylven	Sykkylven	3789	53
1519	Volda	Volda	4945	53
1548	Fræna	Elnesvågen	1949	49
1539	Rauma	Åndalsnes	2136	47
1517	Hareid	Hareid	3005	44
1551	Eide	Eide	879	44
1525	Stranda	Stranda	2574	41

4.26 Pendlingstabell for antatte senterkommuner i Møre og Romsdal. Prosent av de sysselsatte som pendler fra en kommune til en annen. 1997..

FRA	TIL									
	1502	1503	1504	1516	1519	1520	1525	1539	1563	1566
1502 Molde										
1503 Kristiansund	1		1							
1504 Ålesund										
1516 Ulstein			3							
1519 Volda			2	1		14				
1520 Ørsta			4	2	14					
1525 Stranda			3							
1539 Rauma	5		1							
1563 Sunndal	1									
1566 Surnadal	1								3	

Ørsta og Volda har betydelig gjensidig pendling og oppfyller sammenslåingskriteriet. Disse kommunene slås sammen til et senterområde.

Lista over senterkommuner/-områder for Møre og Romsdal blir da:

Senterkommuner/-områder

1502 Molde
 1503 Kristiansund
 1504 Ålesund
 1516 Ulstein
 1520 Ørsta/1519 Volda
 1525 Stranda
 1539 Rauma
 1563 Sunndal
 1566 Surnadal

16. Sør-Trøndelag

Startliste for senterkommuner

1601 Trondheim
 1617 Hitra/1620 Frøya
 1621 Ørland
 1634 Oppdal
 1638 Orkdal
 1640 Røros
 1664 Selbu

4.27 Tabell over antall innbyggere i største tettsted og vareomsetning per innbygger i 1000 kr (detaljhandel inkl. motorkjøretøyer og bensin) i kommunene med størst omsetning i Sør-Trøndelag, 1997.

Kommune-nummer	Kommune	Tettsted	Innbyggere	Vareomsetning
1601	Trondheim	Trondheim	137 123	77
1640	Røros	Røros	3417	71
1621	Ørland	Brekstad	1741	69
1634	Oppdal	Oppdal	3466	68
1638	Orkdal	Orkanger/Fannr.	6107	65
1636	Meldal	Løkken	1488	51
1648	Midtre Gauldal	Støren	1625	45
1612	Hemne	Kyrksæterøra	2415	44
1620	Frøya	Hammarvika	618	39
1630	Åfjord	Å	1076	39
1617	Hitra	Fillan	524	38
1664	Selbu	Mebonden	803	27

4.28 Pendlingstabell for antatte senterkommuner i Sør-Trøndelag. Prosent av de sysselsatte som pendler fra en kommune til en annen, 1997.

FRA	TIL								
	1601	1617	1620	1621	1634	1638	1640	1664	
1601 Trondheim									
1617 Hitra	5		4						
1620 Frøya	5	4							
1621 Ørland	5								
1634 Oppdal	6								
1638 Orkdal	11								
1640 Røros	3								
1664 Selbu	15								

Hitra og Frøya er små til å være senter, men siden de har lite utpendling og noe gjensidig pendling beholdes de som et senterområde med to likeverdige tettsteder (Fillan/Hammarvika). Selbu tas imidlertid ut av lista over senterkommuner. Mebonden har lavt folketall, omsetningen i kommunen er lav og utpendlingen til Trondheim betydelig.

Lista for Sør-Trøndelag blir dermed:

Senterkommuner:

- 1601 Trondheim
- 1617 Hitra/1620 Frøya
- 1621 Ørland
- 1634 Oppdal
- 1638 Orkdal
- 1640 Røros

17. Nord-Trøndelag

Startliste for senterkommuner

1702 Steinkjer
1703 Namsos
1714 Stjørdal
1719 Levanger
1742 Grong
1750 Vikna

4.29 Tabell over antall innbyggere i største tettsted og vareomsetning per innbygger i 1000 kr (detaljhandel inkl. motorkjøretøyer og bensin) i kommunene med størst omsetning i Nord-Trøndelag, 1997

Kommune-nummer	Kommune	Tettsted	Innbyggere	Vareomsetning
1703	Namsos	Namsos	8844	106
1702	Steinkjer	Steinkjer	10369	78
1714	Stjørdal	Stjørdalshalsen	9794	73
1742	Grong	Grong	951	68
1721	Verdal	Verdalsøra	4828	56
1719	Levanger	Levanger	6600	55
1750	Vikna	Rørvik	2411	51

4.30 Pendlingstabell for antatte senterkommuner i Nord-Trøndelag. Prosent av de sysselsatte som pendler fra en kommune til en annen, 1997.

FRA	TIL							
	1702	1703	1714	1719	1721	1742	1750	Trondheim
1702 Steinkjer				2	4			3
1703 Namsos	1							2
1714 Stjørdal				2				16
1719 Levanger	4		2		8			3
1721 Verdal	6			14				3
1742 Grong	2	5						2
1750 Vikna		2						3

Levanger og Verdal har gjensidig pendling av en viss størrelse selv om ikke sammenslåingskriteriet er oppfylt. Kommunene er også omtrent like når det gjelder vareomsetning, og arbeidsgruppen velger derfor å betrakte disse kommunene som et senterområde med to likestilte sentre.

Stjørdal har en betydelig utpendling til Trondheim (16%), men beholdes likevel som senterkommune fordi den ut fra vareomsetningen synes å være et handelssenter og har noe innpendling fra nabokommuner (når en ser på pendlingstabellen for hele Nord-Trøndelag).

Lista over senterkommuner i Nord-Trøndelag blir da som følger:

Senterkommuner/-områder

1702 Steinkjer
1703 Namsos
1714 Stjørdal

1719 Levanger/1721 Verdal
 1742 Grong
 1750 Vikna

18. Nordland

Startliste for senterkommuner

1804 Bodø
 1805 Narvik
 1813 Brønnøy
 1820 Alstahaug
 1824 Vefsn
 1833 Rana
 1841 Fauske
 1865 Vågan
 1870 Sortland

4.31 Tabell over antall innbyggere i største tettsted og vareomsetning per innbygger i 1000 kr (detaljhandel inkl. motorkjøretøyer og bensin) i kommunene med størst omsetning i Nordland.1997.

Kommune-nummer	Kommune	Tettsted	Innbyggere	Vareomsetning
1870	Sortland	Sortland	4146	101
1804	Bodø	Bodø	33453	72
1805	Narvik	Narvik	14018	72
1820	Alstahaug	Sandnessjøen	5528	68
1824	Vefsn	Mosjøen	9583	67
1833	Rana	Mo i Rana	19821	67
1865	Vågan	Svolvær	4125	65
1813	Brønnøy	Brønnøysund	4107	59
1860	Vestvågøy	Leknes	2139	58
1841	Fauske	Fauske	5948	56

4.32 Pendlingstabell for antatte senterkommuner i Nordland. Prosent av de sysselsatte som pendler fra en kommune til en annen. 1997.

FRA	TIL									
	1804	1805	1813	1820	1824	1833	1841	1865	1870	
1804 Bodø										
1805 Narvik	1									
1813 Brønnøy	1									
1820 Alstahaug	2									
1824 Vefsn	2					1				
1833 Rana					1					
1841 Fauske	13									
1865 Vågan	1									
1870 Sortland	2									

Fauske har høy pendlingsprosent og lav vareomsetning i forhold til Bodø. Kommunen regnes derfor ikke som et eget senter. Lista over Nordlands senterkommuner blir dermed:

Senterkommuner

1804 Bodø
 1805 Narvik
 1813 Brønnøy
 1820 Alstahaug
 1824 Vefsn
 1833 Rana
 1865 Vågan
 1870 Sortland

19. Troms

Startliste for senterkommuner

1901 Harstad
 1902 Tromsø
 1922 Bardu
 1924 Målselv
 1931 Lenvik
 1942 Nordreisa

4.33 Tabell over antall innbyggere i største tettsted og vareomsetning per innbygger i 1000 kr (detaljhandel inkl. motorkjøretøyer og bensin) i kommunene med størst omsetning i Troms. 1997.

Kommune-nummer	Kommune	Tettsted	Innbyggere	Vareomsetning
1901	Harstad	Harstad	18617	75
1931	Lenvik	Finnsnes	3799	74
1902	Tromsø	Tromsø	47847	70
1924	Målselv	Andselv	2553	67
1922	Bardu	Setermoen	2171	59
1942	Nordreisa	Storslett	1358	58

4.34 Pendlingstabell for antatte senterkommuner i Troms. Prosent av de sysselsatte som pendler fra en kommune til en annen. 1997.

FRA	TIL					
	1901	1902	1922	1924	1931	1942
1901 Harstad		2				
1902 Tromsø						
1922 Bardu		5		7	1	
1924 Målselv		3	2		3	
1931 Lenvik		5		3		
1942 Nordreisa		7				

Bardu beholdes ikke som senterkommune. Den er nabokommune til Målselv som både har større tettsted, større omsetning og positiv pendlingsbalanse i forhold til Bardu. Lista over senterkommuner blir da:

Senterkommuner:

- 1901 Harstad
- 1902 Tromsø
- 1924 Målselv
- 1931 Lenvik
- 1942 Nordreisa

20. Finnmark

Startliste for senterkommuner

- 2002 Vardø
- 2003 Vadsø
- 2004 Hammerfest
- 2012 Alta
- 2019 Nordkapp
- 2030 Sør-Varanger

4.35 Tabell over antall innbyggere i største tettsted og vareomsetning per innbygger i 1000 kr (detaljhandel inkl. motorkjøretøyer og bensin) i kommunene med størst omsetning i Finnmark. 1997.

Kommune-nummer	Kommune	Tettsted	Innbyggere	Vareomsetning
2012	Alta	Alta	10771	76
2003	Vadsø	Vadsø	5021	73
2004	Hammerfest	Hammerfest	6884	67
2028	Båtsfjord	Båtsfjord	2541	66
2020	Porsanger	Lakselv	1993	58
2025	Deatnu - Tana	Tana bru	528	56
2030	Sør-Varanger	Kirkenes	3358	53
2019	Nordkapp	Honningsvåg	2727	49
2024	Berlevåg	Berlevåg	1179	40
2002	Vardø	Vardø	2584	38

4.36 Pendlingstabell for antatte senterkommuner i Finnmark. Prosent av de sysselsatte som pendler fra en kommune til en annen. 1997.

FRA	TIL									
	2002	2003	2004	2012	2019	2020	2024	2025	2028	2030
2002 Vardø		1	3							
2003 Vadsø				1						
2004 Hammerfest										
2012 Alta			1							
2019 Nordkapp			2							
2020 Porsanger			1	1						
2024 Berlevåg	1							1		
2025 Deatnu - Tana		6		1						1
2028 Båtsfjord										
2030 Sør-Varanger									1	

Vardø har så lav omsetning at den ikke kan regnes som senterkommune. Både Båtsfjord, Porsanger og Deatnu-Tana har forholdsvis høy omsetning, og Båtsfjord og Deatnu-Tana også ubetydelig utpendling, noe som tyder på at kommunene er forholdsvis selvforsynte mht. arbeidsmarked og handel. Dette er imidlertid tilfellet for mange av kommunene i Finnmark, og arbeidsgruppen finner det ikke hensiktsmessig å lage regioner bestående av stort sett en kommune for Finnmark fylke. Vi velger derfor å ikke utvide senterlista ytterligere, men fastholder følgende senterliste for Finnmark:

Senterkommuner

- 2003 Vadsø
- 2004 Hammerfest
- 2012 Alta
- 2019 Nordkapp
- 2030 Sør-Varanger

5. Inndeling i regioner

Vi skal i det følgende tilordne kommuner til det som er blitt definert som senterkommuner/-områder og derigjennom definere de aktuelle regionene.

Vår framgangsmåte ved regioninndelingen vil være å tilordne en kommune til den senterkommune/-område den har størst innpendling til, basert på tallene fra fylkenes pendlingstabell. I noen tilfeller har en kommune (A) ubetydelig eller ingen pendling til noen senterkommune, og kan derfor vanskelig tilordnes senterkommunen/-området direkte. I slike tilfeller har vi identifisert de kommuner som arbeidstakerne i kommune A pendler til, og plassert A i samme region som den/de kommune(r) den har størst innpendling til. I de tilfeller der en kommune har omtrent like stor innpendling til to ulike senterkommuner, har vi sett på de kommunene som allerede er tilordnet senterkommunen (regionen), og vurdert hvilken region kommunen har størst innpendling til. Ofte er det også trukket inn lokal kunnskap for å vurdere hvilken region en "grensekommune" tilhører.

Et spesialtilfelle er de kommuner som ut fra kriteriene egentlig tilhører en funksjonell region i et annet fylke, f.eks. de Akershuskommuner som har størst innpendling til Oslo. Disse kan ikke plasseres der de "egentlig" hører hjemme siden en NUTS 4-analog inndeling ikke tillater at fylkesgrensene krysses. Vi har i slike tilfeller sett på pendlingen til nabokommuner. Dersom de "fylkesoverskridende" kommunene har en viss pendling, eller på annet måte en tilknytning til et senter i eget fylke (vurdert ut

fra lokal kunnskap), er de blitt plassert i denne regionen. Dersom kommunen ikke har noen tilknytning (arbeids- eller handelsmessig) til kommuner i sitt eget fylke, har arbeidsgruppen valgt å la dem utgjøre en egen region, selv om noen av disse “oppsamlingsregionene” ikke har noe klart senter. Vår måte å løse dette problemet på er i stor grad i samsvar med måten det er gjort på i inndelingen av prognoseregioner og handelsdistrikter.

Et kriterium for en senterkommune er at den skal ha et eget omland. Det vil imidlertid være unntak fra denne regelen (f.eks. Tinn og Sør-Varanger), “isolerte” kommuner som er forholdsvis selvforsynte både med hensyn til arbeidsplasser og handel.

Det kreves også av en region at den skal bestå av et geografisk sammenhengende område.

I mange tilfeller, særlig i Finnmark, men også i en del innlandskommuner i Sør-Norge, er det lite pendling over kommunegrensene, og pendlingstabellen gir oss derfor få holdepunkter for å plassere kommunene i regioner. Vi har i mange av disse tilfellene kontaktet lokale myndigheter for å søke å avklare hvilke regioner de tilhører, enten ut fra formelt interkommunalt samarbeid eller en mer historisk/geografisk følelse av tilhørighet.

Arbeidsgruppen har diskutert om det burde settes kriterier for regionstørrelse, men har valgt ikke å gjøre det. Ulike regionsstørrelser vil være naturlig i ulike deler av landet (avhengig f.eks. av geografiske forhold og befolkningsstørrelse).

Prosenttallene bak kommunenavnene i den følgende oversikten viser prosent av de sysselsatte i kommunen som pendler til senterkommune/-område.

SSB vil tilordne nummer/kode til de enkelte regioner når inndelingen er endelig.

5.1 Gjennomgang av de enkelte fylker

01. Østfold

Senterkommuner/-områder:

0101 Halden

0104 Moss

0106 Fredrikstad/0105 Sarpsborg

0124 Askim/0125 Eidsberg

Regioner:

1) Halden: Aremark (45%)

2) Moss: Rygge (42%), Våler (38%), Råde (27%)

Det var tvil om hvor Råde skulle plasseres siden kommunen har like stor pendling mot Sarpsborg/Fredrikstad, og handelsstrømmen like gjerne går den veien, men kommunen plasseres i Mossregionen siden den tilhører Moss politidistrikt, og dessuten står oppført under Moss i telefonkatalogen.

2) Fredrikstad/Sarpsborg: Hvaler (47 %), Rakkestad (9%)

4) Askim/Eidsberg: Skiptvet (20%), Spydeberg (14%), Hobøl (6%, 4% til Spydeberg, men kommunen har snaut 60% utpendling til Oslo/Akershus), Trøgstad (33%), Rømskog (21%, 4% til Marker, ca. 40% utpendling til Oslo), Marker (15%)

02. Akershus

Senterkommuner:

0213 Ski
0219 Bærum
0231 Skedsmo
0235 Ullensaker

Regioner:

- 1) Ski: Vestby(17%), Frogn (14%), Oppegård (6%), Ås (12%), Nesodden (5-6% pendling til hele Folloregionen)
- 2) Bærum: Asker (23%)
- 3) Skedsmo: Lørenskog (8%, over 50% til Oslo), Enebakk (10% Skedsmo/Lørenskog), Aurskog-Høland (16% Skedsmo/Lørenskog), Sørums (19% Skedsmo/Lørenskog), Fet (28% Skedsmo/Lørenskog), Rælingen (31% Skedsmo/Lørenskog), Gjerdrum(17%), Nittedal (5%, men 60% pendler til Oslo), Nes (7%, har samlet 13% pendling til kommuner i denne regionen).
- 4) Ullensaker: Nannestad (13%), Eidsvoll (9%), Hurdal (9%, 16% til Eidsvoll)

03. Oslo

Oslo er en region

04. Hedmark

Senterkommuner:

0402 Kongsvinger
0403 Hamar
0427 Elverum
0437 Tynset

Regioner:

- 1) Kongsvinger: Nord-Odal (10%, 11% til Sør-Odal), Sør-Odal (18%), Eidskog (26%), Grue (14%), Åsnes (4%, 7% til Grue), Våler (10% pendling til Åsnes)
Det var tvil om hvilken region Våler skulle plasseres i siden kommunen har 11% pendling til Elverum, men plan- og utbyggingsetaten i Hedmark opplyser at Våler tilhører Kongsvinger-regionen.
- 2) Hamar: Ringsaker (15%), Løten (26%), Stange (33%)
- 3) Elverum: Trysil(3%), Åmot (7%), Stor-Elvdal (5% av de sysselsatte pendler til Åmot), Engerdal (9% av de sysselsatte pendler til Trysil, 2% til Åmot)
Det er liten interaksjon mellom kommunene som tilhører Elverum prognoseregion og handelsdistrikt.
- 4) Tynset: Tolga (21%), Alvdal (19%), Folldal (5%, 5% til Alvdal), Os (6%, 6% til Tolga, størst utpendling til Røros), Rendalen (8%, 2% Alvdal)

Det var også spørsmål om plasseringen av Rendalen siden kommunen har 7% pendling til Stor-Elvdal, men i følge plan- og utbyggingsetaten i Hedmark har Rendalen kommune nå definert seg som en del av Nord-Østerdalen (hørte tidligere til Elverumsregionen).

05. Oppland

Senterkommuner:

0501 Lillehammer
0502 Gjøvik
0516 Nord-Fron
0517 Sel
0534 Gran
0542 Nord-Aurdal

Regioner:

1) Lillehammer: Øyer (33%), Gausdal (30%)

2) Gjøvik: Østre Toten (23%), Vestre Toten (21%), Søndre Land (13%), Nordre Land (9%)

3) Nord-Fron: Sør-Fron (16%), Ringebru (3%, 4% Sør-Fron)

Det var tvil om plasseringen av Ringebru siden kommunen har omtrent like stor pendling til Lillehammerregionen, men plan- og utbyggingsetaten i Oppland opplyser at Ringebru deltar i politisk/administrativt samarbeid med Nord-Fronregionen.

4) Sel: Vågå (12%), Dovre (7%), Lesja(15% innpendling til Dovre), Lom (5% innpendling til Vågå, 10% til Skjåk), Skjåk (8% til Lom). Alle kommuner har ikke innpendling til Sel, men det er et pendlingsmønster dem imellom.

5) Gran: Lunner (12%), Jevnaker (4%)

Jevnaker har størst utpendling til Ringerike (27%), men siden den kommunen tilhører Buskerud, plasseres kommunen der den har størst tilhørighet i eget fylke.

6) Nord-Aurdal: Vestre Slidre (26%), Øystre Slidre (19%), Vang (7%), Sør-Aurdal (7%), Etnedal (10%)

Det var også tvil om plasseringen av Etnedal fordi kommunen har omtrent like stor pendling til Gjøvikregionen, men i følge plan- og utbyggingsetaten i Oppland deltar Etnedal i regionalt samarbeid med Valdresregionen.

06. Buskerud

Senterkommuner:

0602 Drammen
0604 Kongsberg
0605 Ringerike
0617 Gol

Regioner:

- 1) Drammen: Lier (20%), Nedre Eiker (37%), Øvre Eiker (19%), Modum (10%), Røyken (9%, men 55% av de sysselsatte drar til Oslo/Akeshus), Hurum (8%), Sigdal (5%, 9% til Modum og 4% til Øvre Eiker)
- 2) Kongsberg: Flesberg (39%), Rollag (7%), Nore og Uvdal (4%, 7% til Rollag)
- 3) Ringerike: Hole (30%), Krødsherad (12%)
- 4) Gol: Flå (4%, 12% til Nes), Nes (13%), Ål (9%), Hol (7% til Ål), Hemsedal (9%)

07. Vestfold

Senterkommuner:

0701 Borre
0702 Holmestrand
0704 Tønsberg
0706 Sandefjord
0709 Larvik
0711 Svelvik/0713 Sande

Regioner:

Borre: Borre har en betydelig innpendling til Tønsberg (14%), og også de kommuner som har en viss innpendling til Borre, har større innpendling til Tønsberg slik at Borre ikke har noe eget pendlingsomland. Kommunen legges derfor til Tønsbergregionen, men fordi den er et betydelig befolkningscenter, vil den betraktes som et likeverdig senter i regionen, selv om Tønsberg er klart størst.

Holmestrand: Hof (13%)

Arbeidsgruppen velger å legge Holmestrand til Tønsbergregionen. fordi både Holmestrand og Hof har en betydelig pendling dit. Det er også en betydelig handelslekkasje fra disse kommunene til Tønsberg. Plan- og utbyggingsetaten i Vestfold mente også at disse kommunene kunne legges til Tønsbergregionen siden Tønsberg er den store magneten.

- 1) Tønsberg/Borre: Ramnes (44%), Våle (31%), Stokke (39%), Nøtterøy (48%), Tjøme (29%), Andebu (25%, 6% til Stokke), Holmestrand (12%), Hof (11%, 13% til Holmestrand)

Sandefjord og Larvik: Sandefjord har en del innpendling fra Andebu og Stokke, men har ikke noe eget omland. 6% av de sysselsatte pendler til Tønsberg, 6% til Larvik (8% pendler fra Larvik til Sandefjord). Plan- og utbyggingsetaten mente at Sandefjord og Larvik godt kunne slås sammen til en region med to likeverdige sentre. De har en del gjensidig pendling, og også en del annen interaksjon.

2) Sandefjord/Larvik: Lardal (18%)

3) Svelvik/ Sande: Begge disse kommunene hører pendlingsmessig til Drammen (vel 30% pendling dit), og er derfor problematiske å plassere i noen av de andre Vestfoldregionene. Kommunene har liten pendlingsinteraksjon med Holmestrand, og lite med hverandre. Vi velger derfor å fortsatt definere Svelvik og Sande som en egen region av to likestilte kommuner (de er allerede prognoseregion og handelsdistrikt), ikke fordi de hører spesielt godt sammen, men fordi de heller ikke hører hjemme i andre regioner i fylket. Denne regionen vil heller ikke ha noe pendlingsomland.

08. Telemark

Senterkommuner:

0805 Porsgrunn/0806 Skien

0807 Notodden

0815 Kragerø

0821 Bø

0826 Tinn

0828 Seljord

Regioner:

1) Porsgrunn/Skien: Siljan (63%), Bamble (38%), Nome (18%)

Bø: Bø har ikke noe eget omland og oppfyller dermed ikke omlandskriteriet. Sauherad har en viss pendling til Bø, men mer til Notodden. Bø har også en viss pendling til Sauherad og Nome. Bø, Sauherad, Notodden og Hjartdal utgjør en prognoseregion/handelsdistrikt, og arbeidsgruppen går inn for å beholde disse fire som en region med Bø og Notodden som likestilte sentre. Vi får da:

2) Notodden/Bø: Sauherad (32%), Hjartdal (29%)

3) Kragerø: Drangedal (11%)

Det er nå flere i Drangedal som pendler til Skien/Porsgrunnregionen enn til Kragerø, men selv om det synes å foregå en dreining i tilhørighet, opplyser Drangedal kommune, teknisk etat, at Drangedal fortsatt regner sin tilhørighet til Vestmarregionen (Kragerø).

4) Tinn: Tinn har heller ikke noe eget omland. Men denne kommunen har liten interaksjon med andre og må ses som en "isolert" region med et eget arbeidsmarked.

5) Seljord: Kviteseid (%), Nissedal (6% til Kviteseid), Fyresdal (4% til Fyresdal, 4% til Tokke), Tokke (10% til Vinje), Vinje (5% til Tokke) .

Disse kommunene bør høre til samme region selv om det ikke er mye pendlingsinteraksjon dem imellom bortsett fra mellom Vinje og Tokke og Kviteseid og Seljord. Kommunene sysselsetter stort sett sine egne innbyggere, men ut fra omsetningsstatistikken virker Seljord som et handelssenter. Disse kommunene utgjør også en prognoseregion.

09. Aust-Agder

Senterkommuner:

0901 Risør
0906 Arendal
0926 Lillesand
0937 Evje og Hornnes

Regioner:

Risør: Gjerstad (14%)

Arbeidsgruppen velger å slå denne regionen sammen med Arendalsregionen siden Risør har 15 % pendling dit og liten betydning som handelssenter.

- 1) Arendal: Grimstad (23%), Tvedestrand (20%), Vegårshei (17%), Froland (50%), Åmli (10%), Risør (9%, 5% til Tvedestrand), Gjerstad (7%, 14% til Risør)

Lillesand, Birkenes og Iveland: Disse tre kommunene har det til felles at de arbeidsmarkedsmessig trekkes til Kristiansand og Vennesla. Lillesand og Birkenes har noe pendling seg imellom. Lillesand har dessuten noe pendling mot Arendalregionen, mens Iveland har 5% pendling til Evje og Hornnes.

Representanten for plan-og utbyggingsavdelingen i Aust-Agder opplyser at de regner Lillesand og Birkenes som en region, mens Iveland tilhører Setesdal. Arbeidsgruppen velger å følge denne inndelingen.

- 2) Lillesand: Birkenes (9%)

- 3) Evje og Hornnes: Bygland (9%), Iveland (5%), Valle (2% til Bygland), Bykle (3% til Valle) har stort sett liten interaksjon med Evje og Hornnes, kommunene er hovedsakelig selvforsynte med arbeid. Vareomsetningen tyder likevel på at Evje og Hornnes er et handelssenter for disse kommunene. Kommunene utgjør en prognoseregion.

10. Vest-Agder

Senterkommuner:

1001 Kristiansand
1002 Mandal
1003 Farsund/1032 Lyngdal
1004 Flekkefjord

Regioner:

- 1) Kristiansand: Søgne (46%), Songdalen (52%), Vennesla (40%)

- 2) Mandal: Lindesnes (25%), Marnardal (15%), Åseral (3% Marnardal), Audnedal (4% Marnardal, 3% Lindesnes)
Åseral har liten utpendling, men de fleste som pendler ut, pendler til Kristiansand (6%). Åseral tilhører imidlertid Mandal prognoseregion og handelsdistrikt, og en representant for Åseral kommune opplyser at de fortsatt regner seg til Mandalsregionen selv om Kristiansand er "byen". Marnardal og Audnedal tilhører også Mandal prognoseregion og handelsdistrikt. Begge disse kommunene har en viss pendling til Kristiansand, men selv om Kristiansands

tiltrekningskraft er stor, velger arbeidsgruppen å beholde Mandal handelsdistrikt og prognoseregion som den er.

3) Farsund/Lyngdal: Hægebostad (10%).

4) Flekkefjord: Kvinesdal (12%), Sirdal (4%).

11. Rogaland

Senterkommuner:

1101 Eigersund

1103 Stavanger/1102 Sandnes

1106 Haugesund

1121 Time

1135 Sauda

Regioner:

1) Eigersund: Sokndal (15%), Lund (5%), Bjerkreim (13%)

2) Stavanger/Sandnes: Randaberg (59%), Gjesdal (42%), Rennesøy (34%), Kvitsøy (23%), Finnøy (11%), Strand (23%), Forsand (11%), Hjelmeland (7%), Sola (50%)

3) Haugesund: Vindafjord (11%), Bokn (12%), Tysvær (34%), Karmøy (27%), Utsira (7%), Suldal (2%), Sauda (1%)

Sauda: har tidligere vært en egen region sammen med Suldal, men pga. av bl.a. nye kommunikasjonsmuligheter er det Haugesund som nå framstår som sentrum også for disse kommunene. Ordføreren i Sauda opplyser at de i fjor vedtok å tilhøre Haugalandregionen, dermed utgår Sauda som senterkommune.

4) Time: Klepp (14%) Hå (11%, 6% til Klepp)

Alle disse kommunene har stor innpendling til Stavanger/Sandnes-regionen (mellom 16% og 42%), så hvis vi bare ser på arbeidsmarkedet, er ikke Time et eget senter.

Omsetningsstatistikken tyder likevel på at Time er et betydelig handelssenter, og arbeidsgruppen velger å beholde dette som en egen region, også fordi formannskapssekretæren i Time opplyser at de tre kommunene er definert som Jær-regionen og inngår i et kommunalt samarbeid.

12. Hordaland

Senterkommuner:

1201 Bergen

1214 Ølen

1221 Stord

1228 Odda

1235 Voss

1238 Kvam

1263 Lindås

Regioner:

1) Bergen: Modalen (8%), Vaksdal (16%), Fusa (12%), Os (38%), Askøy (47%), Radøy (18%), Osterøy (31%), Meland (34%), Austevoll (7%), Øygarden (28%), Fjell (49%), Sund (32%), Masfjorden (14%), Samnanger (38%), Fedje (7%), Lindås (23%), Austrheim (9%, 27% til Lindås), Kvam (5%)

Lindås: Lindås har så stor innpendling til Bergen (23%) at arbeidsgruppen velger å fjerne Lindås som eget senter og legge den til Bergensregionen. Austrheim som har størst pendling til Lindås, har også 9% pendling til Bergen.

Kvam: Kvam kommune har liten utpendling, men de fleste som drar, drar til Bergen. Kommunen har dessuten ikke noe eget pendlingsomland, og omsetningen er forholdsvis lav. Arbeidsgruppen velger derfor å fjerne også Kvam som senterkommune, og legge den til Bergensregionen.

2) Ølen: Etne (10%), Sveio (46% til Rogaland). Disse kommunene har større tilknytning til Rogaland eller hverandre (Etne/Ølen) enn til andre Hordalandskommuner. De utgjør en egen prognoseregion/handelsdistrikt og bør fortsette med det selv om ingen av dem egentlig er noen senterkommune (Ølen er det største tettstedet i regionen).

3) Stord: Fitjar (10%), Bømlo (10%), Tysnes (7-8%), Kvinnherad (4%)

4) Odda: Ullensvang (24%), Eidfjord (6%), Jondal (3%).

5) Voss: Granvin (13%), Ulvik (6% Voss + Granvin). Denne inndelingen stemmer med Voss prognoseregion og handelsdistrikt.

14. Sogn og Fjordane

Senterkommuner:

1401 Flora
1416 Høyanger
1420 Sogndal/1424 Årdal
1432 Førde
1439 Vågsøy/1443 Eid
1449 Stryn

Regioner:

1) Flora: Bremanger (5%)

2) Høyanger: Gulen (2%), Solund (1% til Gulen), Balestrand (10%)

3) Sogndal/Årdal: Leikanger (12%), Vik (6% til Leikanger), Lærdal (10%), Luster (17%), Aurland (1% til Lærdal)

4) Førde: Fjaler (7%), Gaular (32%), Jølster (38%), Naustdal (48%), Hyllestad (5%, 5% til Fjaler) Askvoll (10%)

5) Vågsøy/Eid: Selje (16%)

6) Stryn: Hornindal (13%), Gloppen (2%)

Det var tvil om plasseringen av Gloppen kommune siden Gloppen også har 4% pendling til Førde. En representant for teknisk etat opplyser imidlertid at Gloppen regner seg til Nordfjord, og kommunen plasseres dermed i Strynregionen.

15. Møre og Romsdal

Senterkommuner:

1502 Molde
1503 Kristiansund
1504 Ålesund
1516 Ulstein
1520 Ørsta/1519 Volda
1525 Stranda
1539 Rauma
1563 Sunndal
1566 Surnadal

Regioner:

1) Molde: Nesset (20%), Aukra (24%), Fræna (29%), Gjermnes (28%), Eide (17%), Midsund (13%), Vestnes (5%), Sandøy (3%), Rauma (5%)

Det var tvil om plasseringen av Sandøy som har like stor pendling til Ålesund som til Molde, men en representant for Sandøy kommune opplyste at det var OK at kommunen fortsatt tilhørte Molde-regionen.

Rauma: Rauma var tidligere en egen region, men den har ikke noe pendlingsomland og forholdsvis lav vareomsetning og fjernes derfor som senterkommune (tilhørigheten til Molde-regionen er bekreftet av Fylkesplansekretariatet).

2) Kristiansund: Averøy (11%), Frei (56%), Aure (8%), Tustna (11%), Smøla (4%)

3) Ålesund: Ørskog (15%, 10% til Stordal), Stordal (4%), Skodje (34%), Sula (40%), Giske (30%)
Haram (11%), Sykkylven (5%), Norddal (8%, 6% til Stordal), Stranda (3%)

Stranda: Stranda, Norddal og Sykkylven var tidligere en region med Stranda som senter. Det har her sannsynligvis vært en dreining mot Ålesund, og vi velger derfor å fjerne Stranda som senter. Stranda har forholdsvis lav vareomsetning og noe mer utpendling enn innpendling.

4) Ulstein: Vanylven (2% til Herøy, 2% til Sande), Sande (6%, 8% til Herøy, 5% til Vanylven), Herøy (14%), Hareid (24%)

5) Ørsta/Volda: 14% gjensidig pendling

6) Sunndal: Tingvoll (12%)

7) Surnadal: Rindal (7%), Halså (5%)

16. Sør-Trøndelag

Senterkommuner:

1601 Trondheim
1617 Hitra/1620 Frøya
1621 Ørland
1634 Oppdal
1638 Orkdal
1640 Røros

Regioner:

- 1) Trondheim: Melhus (45%), Skaun (47%), Klæbu (60%), Malvik (60%), Selbu (15%), Tydal (5%, 4% til Selbu), Midtre Gauldal (16%)
- 2) Hitra/Frøya: Gjensidig pendling på 4%
- 3) Ørland: Bjugn (14%), Åfjord (1%), Roan (11% til Åfjord), Osen (2% til Roan), Rissa (2% til Bjugn)
De fleste kommunene har lite pendling til Ørland, men regionen hører sammen geografisk. Dette er også tilfellet for Rissa som har størst pendling til Trondheim (12%), men geografisk og historisk hører til Ørland.
- 4) Oppdal: Rennebu (7%)
- 5) Orkdal: Hemne (2%), Snillfjord (6%, 13% til Hemne), Meldal (11%), Agdenes (10%)
- 6) Røros: Holtålen (18%)

17. Nord-Trøndelag

Senterkommuner:

1702 Steinkjer
1703 Namsos
1714 Stjørdal
1719 Levanger/1721 Verdal
1742 Grong
1750 Vikna

Regioner:

- 1) Steinkjer: Verran (11%), Snåsa (8%), Inderøy (26%), Mosvik (3%, 14% til Leksvik, 4% til Inderøy), Leksvik (2%), Namdalseid (10%)
Det var tvil om plasseringen av Namdalseid siden kommunen har like stor pendling til Namsos som til Steinkjer, men en representant for teknisk avdeling i kommunen opplyser at det er Steinkjer som er deres senter.
- 2) Namsos: Overhalla (32%), Fosnes (17%), Flatanger (9%), Høylandet (6%, 2% til Overhalla)
- 3) Stjørdal: Meråker (6%)
- 4) Levanger/ Verdal: Frosta (15%)

5) Grong: Lierne (4%), Røyrvik (3%, 5% til Namsskogan), Namsskogan (6%)

6) Vikna: Nærøy (11%), Leka (2%)

18. Nordland

Senterkommuner:

1804 Bodø

1805 Narvik

1813 Brønnøy

1820 Alstahaug

1824 Vefsn

1833 Rana

1865 Vågan

1870 Sortland

Regioner:

- 1) Bodø: Rødøy (3%, % til Meløy), Meløy (4%), Gildeskål (15%, 5% til Meløy), Beiarn (17%), Steigen (8%), Skjerstad (17%), Fauske (13%), Hamarøy (4%, 4% til Steigen), Sørfold (9%, 13% til Fauske), Saltdal (6%, 4% til Fauske)
Fauske, Sørfold, Saltdal og Hamarøy utgjorde tidligere et handelsdistrikt med Fauske som senterkommune. Alt legges nå inn under Bodø fordi Fauske falt ut som eget senter (høy innpendling til Bodø, lav vareomsetning).
- 2) Narvik: Tjeldsund (4%), Evenes (6%), Ballangen (18%), Tysfjord (3%), Lødingen (1%)
Det var her tvil om plassering knyttet til Tysfjord og Lødingen som har noe større innpendling til Bodøregionen enn til Narvik (men de absolutte tallene er små).
Arbeidsgruppen velger likevel å beholde dem i Narvikregionen pga. geografisk nærhet.
- 3) Brønnøy: Bindal (3%), Sømna (18%), Vega (8%), Vevelstad (5%)
Vevelstad har omtrent like stor pendling til Alstahaugregionen, men en representant for plan- og utbyggingsavdelingen i fylkeskommunen bekrefter at Vevelstad tilhører Sør-Helgeland regionen.
- 4) Alstahaug: Herøy (5%), Leirfjord (19%), Dønna (11%)
- 5) Vefsn: Grane (24%), Hattfjelldal (14%)
- 6) Rana: Nesna (5%), Hemnes (19%), Lurøy (2%, 3% til Alstahaug, men hører geografisk til Rana)
Træna (2% til Nesna)
- 7) Vågan: Flakstad (4%, 8% til Vestvågøy), Vestvågøy (2%), Moskenes (4% til Vestvågøy, 2% til Flakstad), Røst (1%), Værøy (4% til Bodø)
Både Røst og Værøy har større pendling til Bodø (men de absolutte tall er små), men representanten for plan- og utbyggingsavdelingen i fylkeskommunen opplyser at Røst og Værøy har valgt å være med i Lofotsamvirket, et samarbeidsorgan mellom kommunene i Lofoten. De plasseres derfor i denne regionen.
- 8) Sortland: Hadsel (8%), Bø (5%), Øksnes (6%), Andøy (2%)

19. Troms

Senterkommuner:

1901 Harstad
1902 Tromsø
1924 Målselv
1931 Lenvik
1942 Nordreisa

Regioner:

- 1) Harstad: Kvæfjord (21%), Skånland (19%), Bjarkøy (8%), Ibestad (5%)
- 2) Tromsø: Balsfjord (17%), Karlsøy (22%), Lyngen (13%), Storfjord (17%), Gáivuotna-Kåfjord (15%)
- 3) Målselv: Gratangen (2% til Bardu, 2% til Salangen), Salangen (2%, 6% til Bardu), Lavangen (1%, 5% til Bardu, 11% til Salangen), Bardu (7%)
- 4) Lenvik: Sørreisa (22%), Tranøy (28%), Torsken (4%), Berg (4%), Dyrøy (7%, 5% til Sørreisa)
- 5) Nordreisa: Kvænangen (3%), Skjervøy (2%)

Alle disse tre kommunene har en viss pendling til Tromsø, Kvænangen og Skjervøy har flere pendlere dit enn til Nordreisa selv om de absolutte tall er små. Vi velger imidlertid å ikke legge hele denne regionen til Tromsøregionen. En representant for plan- og utbyggingsavdelingen i fylkeskommunen påpeker at avstandene er for store til at Tromsø kan regnes som et senter for alle disse kommunene.

20. Finnmark

Senterkommuner:

2003 Vadsø
2004 Hammerfest
2012 Alta
2019 Nordkapp
2030 Sør-Varanger

Regioner:

Finnmark er et vanskelig fylke å dele inn i regioner fordi pendlingen er så ubetydelig at dette kriteriet blir lite utslagsgivende. Men ut fra pendlingstabell og spørsmål til lokale instanser, har arbeidsgruppen kommet fram til følgende regioner:

- 1) Vadsø: Vardø (1%), Berlevåg (1% til Vardø), Deatnu-Tana (6%), Unjárga-Nesseby (14%), Båtsfjord (ingen pendling til regionen, men hører geografisk til denne).
- 2) Hammerfest: Kvalsund (23%), Måsøy (4%), Porsanger (1%)
Porsanger kommune er vanskelig å regionplassere. Dette er et syn som også deles av representanter for kommunen. Arbeidsgruppen har imidlertid valgt å plassere Porsanger i Hammerfestregionen fordi kommunen både har samarbeidsprosjekter med Hammerfest, og fordi folk fra Porsanger til en viss grad drar til Hammerfest for å gjøre innkjøp.
- 3) Alta: Guovdageaidnu-Kautokeino (5%), Loppa (7%), Kárásjohka-Karasjok (3%), Hasvik (2%),

Hasvik har like stor pendling til Hammerfest som til Alta, og en representant for teknisk etat i Hasvik opplyser at kommunen historisk sett har tilhørt Hammerfest, og at det fortsatt er et politisk samarbeid mot Hammerfest. Mye av dette samarbeidet skyldes at kommunikasjonen mot Hammerfest har vært best. Nå er imidlertid ei ny ferjerute til Alta åpnet, og adkomsten er derfor lettere dit enn til Hammerfest. Dermed har det i det siste skjedd en dreining mot Alta. Alta er dessuten blitt et større senter enn Hammerfest. Representanten for teknisk etat syntes derfor at Hasvik burde plasseres i Altaregionen.

Kárásjohka-Karasjok har noe større pendling til Porsanger enn Alta (men de absolutte tallene er små), men kommunen hører ikke geografisk til i Hammerfestregionen.

4) Nordkapp: Lebesby (2% pendling mot Hammerfestregionen, men henger ikke geografisk sammen med denne. Plasseres derfor på Nordkapp ut fra geografiske hensyn), Gamvik (1%) Gamvik er også vanskelig å plassere. De absolutte pendlingstall er svært små, men arbeidsgruppen velger å plassere Gamvik i denne regionen pga. geografisk nærhet.

5) Sør-Varanger: Senterkommune uten omland.

Kommunen har ubetydelig utpendling og innpendling.

6. Oversikt over regionene

I det følgende har vi laget en oversikt som viser navnet på de enkelte regioner, hvilke kommuner de består av og folketallet i regionen (per 1.1.98). Når det gjelder navnet, har arbeidsgruppen gitt regionen navn etter største tettsted i senterkommunen(e) der regionen anses for å ha et klart (eller to likestilte) sentre. Ved to likestilte sentre, er tettstedet med størst innbyggertall satt først. (I noen tilfeller har ikke største kommune største tettsted, f.eks. er Skien kommune større enn Porsgrunn, men Skien tettsted mindre enn Porsgrunn tettsted.) I andre regioner er ikke senterfunksjonen så tydelig. En har da valgt å navngi regionen etter en innarbeidet samlebetegnelse (f.eks. Hallingdal) eller etter enkeltkommune(r) der det ikke finnes en naturlig samlebetegnelse. Der vi har to likestilte kommuner uten klare senterfunksjoner (f.eks. Sande og Svelvik) er kommunen med størst innbyggertall satt først.

Som tidligere nevnt, vil SSB tildele nummer/koder til regionene når inndelingen er endelig.

Fylke	Region	Kommune	Folkemengde
Østfold	Halden	0101 Halden	26 417
		0118 Aremark	1 461
		I alt	27 878
	Moss	0104 Moss	25 860
		0135 Råde	6 073
		0136 Rygge	12 887
		0137 Våler	3 898
		I alt	48 718
	Sarpsborg / Fredrikstad	0105 Sarpsborg	46 692
		0106 Fredrikstad	66 746
		0111 Hvaler	3 460
		0128 Rakkestad	7 049
		I alt	123 947

Fylke	Region	Kommune	Folkemengde	
Østfold	Askim / Mysen	0124 Askim	13 261	
		0125 Eidsberg	9 369	
		0119 Marker	3 279	
		0121 Rømskog	669	
		0122 Trøgstad	4 816	
		0123 Spydeberg	4 367	
		0127 Skiptvet	3 125	
		0138 Hobøl	4 156	
		I alt	43 042	
Akershus	Ski	0213 Ski	24 766	
		0211 Vestby	11 549	
		0214 Ås	13 090	
		0215 Frogn	12 517	
		0216 Nesodden	14 691	
		0217 Oppegård	22 611	
		I alt	99 224	
		Sandvika	0219 Bærum	99 590
	0220 Asker		47 592	
	I alt		147 182	
	Lillestrøm	0231 Skedsmo	37 102	
		0221 Aurskog-Høland	12 384	
		0226 Sørum	11 879	
		0227 Fet	8 895	
		0228 Rælingen	14 296	
		0229 Enebakk	8 393	
		0230 Lørenskog	28 905	
		0233 Nittedal	17 892	
		0234 Gjerdrum	4 304	
		0236 Nes	15 873	
		I alt	159 923	
	Jessheim	0235 Ullensaker	19 120	
		0237 Eidsvoll	16 979	
		0238 Nannestad	8 451	
		0239 Hurdal	2 611	
		I alt	47 161	
	Oslo	Oslo	0301 Oslo	499 693
	Hedmark	Kongsvinger	0402 Kongsvinger	17 232
			0418 Nord-Odal	5 090
			0419 Sør-Odal	7 264

Fylke	Region	Kommune	Folkemengde	
Hedmark	Kongsvinger	0420 Eidskog	6 328	
		0423 Grue	5 432	
		0425 Åsnes	8 151	
		0426 Våler	4 146	
		I alt	53 643	
	Hamar	0403 Hamar	26 311	
		0412 Ringsaker	31 419	
		0415 Løten	7 118	
		0417 Stange	17 685	
		I alt	82 533	
	Elverum	0427 Elverum	17 879	
		0428 Trysil	7 105	
		0429 Åmot	4 449	
		0430 Stor-Elvdal	3 006	
		0434 Engerdal	1 590	
		I alt	34 029	
	Tynset	0437 Tynset	5 400	
		0432 Rendalen	2 312	
		0436 Tolga	1 857	
		0438 Alvdal	2 417	
		0439 Folldal	1 854	
		0441 Os	2 073	
		I alt	15 913	
	Oppland	Lillehammer	0501 Lillehammer	24 400
			0521 Øyer	4 866
			0522 Gausdal	6 223
			I alt	35 489
Gjøvik		0502 Gjøvik	26 863	
		0528 Østre Toten	14 040	
		0529 Vestre Toten	13 040	
		0536 Søndre Land	6 069	
		0538 Nordre Land	6 952	
I alt		66 964		
Vinstra		0516 Nord-Fron	6 003	
		0519 Sør-Fron	3 355	
		0520 Ringebu	4 840	
		I alt	14 198	
Otta		0517 Sel	6 284	
		0511 Dovre	2 929	
		0512 Lesja	2 287	

Fylke	Region	Kommune	Folkemengde	
Oppland	Otta	0513 Skjåk	2 410	
		0514 Lom	2 577	
		0515 Vågå	3 868	
		I alt	20 355	
	Hadeland	0534 Gran	12 635	
		0532 Jevnaker	5 983	
		0533 Lunner	8 148	
		I alt	26 766	
	Fagernes	0542 Nord-Aurdal	6 504	
		0540 Sør-Aurdal	3 443	
		0541 Etnedal	1 410	
		0543 Vestre Slidre	2 314	
		0544 Øystre Slidre	3 073	
		0545 Vang	1 646	
		I alt	18 390	
	Buskerud	Drammen	0602 Drammen	53 680
			0621 Sigdal	3 581
			0623 Modum	12 262
			0624 Øvre Eiker	14 918
			0625 Nedre Eiker	19 945
			0626 Lier	21 176
0627 Røyken			15 867	
0628 Hurum			8 102	
I alt			149 531	
Kongsberg		0604 Kongsberg	21 884	
		0631 Flesberg	2 501	
		0632 Rollag	1 468	
		0633 Nore og Uvdal	2 819	
		I alt	28 672	
Hønefoss		0605 Ringerike	27 664	
		0612 Hole	4 787	
		0622 Krødsherad	2 240	
		I alt	34 691	
Hallingdal		0617 Gol	4 353	
		0615 Flå	1 116	
		0616 Nes	3 479	
	0618 Hemsedal	1 824		
	0619 Ål	4 679		
	0620 Hol	4 622		
	I alt	20 073		

Fylke	Region	Kommune	Folkemengde	
Vestfold	Tønsberg / Horten	0704 Tønsberg	34 045	
		0701 Borre	23 479	
		0702 Holmestrand	9 329	
		0714 Hof	2 755	
		0716 Våle	4 084	
		0718 Ramnes	3 684	
		0719 Andebu	4 593	
		0720 Stokke	9 325	
		0722 Nøtterøy	19 318	
		0723 Tjøme	4 350	
		I alt	114 962	
		Sandefjord / Larvik	0706 Sandefjord	38 342
			0709 Larvik	39 759
			0728 Lardal	2 319
			I alt	80 420
		Sande / Svelvik	0713 Sande	7 153
			0711 Svelvik	6 152
			I alt	13 305
	Telemark	Porsgrunn/Skien	0805 Porsgrunn	32 371
			0806 Skien	49 035
0811 Siljan			2 270	
0814 Bamble			14 070	
0819 Nome			6 561	
			I alt	104 307
			Notodden / Bø	0807 Notodden
		0821 Bø		4 871
		0822 Sauherad		4 375
		0827 Hjartdal		1 686
		I alt		23 081
		Kragerø	0815 Kragerø	10 738
			0817 Drangedal	4 149
			I alt	14 887
		Rjukan	0826 Tinn	6 565
		Seljord	0828 Seljord	3 037
			0829 Kviteseid	2 664
			0830 Nissedal	1 463
			0831 Fyresdal	1 347
			0833 Tokke	2 574
	0834 Vinje		3 932	
	I alt		15 017	

Fylke	Region	Kommune	Folkemengde	
Aust-Agder	Arendal	0906 Arendal	39 144	
		0901 Risør	6 940	
		0904 Grimstad	17 359	
		0911 Gjerstad	2 561	
		0912 Vegårshei	1 851	
		0914 Tvedestrand	5 929	
		0919 Froland	4 473	
		0929 Åmli	1 876	
		I alt	80 133	
	Lillesand	0926 Lillesand	8 729	
		0928 Birkenes	4 200	
		I alt	12 929	
	Setesdal	0937 Evje og Hornnes	3 327	
		0935 Iveland	1 115	
		0938 Bygland	1 328	
		0940 Valle	1 453	
		0941 Bykle	867	
		I alt	8 090	
	Vest-Agder	Kristiansand	1001 Kristiansand	70 640
			1014 Vennesla	11 951
			1017 Songdalen	5 290
			1018 Søgne	8 513
			I alt	96 394
		Mandal	1002 Mandal	13 181
			1021 Marnardal	2 211
			1026 Åseral	864
			1027 Audnedal	1 543
1029 Lindesnes			4 353	
I alt			22 152	
Lyngdal/Farsund		1003 Farsund	9 321	
		1032 Lyngdal	6 951	
		1034 Hægebostad	1 572	
		I alt	17 844	
Flekkefjord	1004 Flekkefjord	8 813		
	1037 Kvinesdal	5 613		
	1046 Sirdal	1 737		
	I alt	16 163		
Rogaland	Egersund	1101 Eigersund	13 045	
		1111 Sokndal	3 424	

Fylke	Region	Kommune	Folkemengde
Rogaland	Egersund	1112 Lund	3 084
		1114 Bjerkreim	2 437
		I alt	21 990
	Stavanger / Sandnes	1103 Stavanger	106 858
		1102 Sandnes	50 862
		1122 Gjesdal	8 534
		1124 Sola	18 371
		1127 Randaberg	8 605
		1129 Forsand	1 001
		1130 Strand	9 837
		1133 Hjelmeland	2 748
		1141 Finnøy	2 848
		1142 Rennesøy	2 918
		1144 Kvitsøy	523
		I alt	213 105
		Haugesund	1106 Haugesund
	1134 Suldal		4 082
	1135 Sauda		5 155
	1145 Bokn		773
	1146 Tysvær		8 506
	1149 Karmøy		36 260
	1151 Utsira		228
	1154 Vindafjord		4 832
	I alt	89 535	
	Jæren	1121 Time	12 973
		1119 Hå	13 498
		1120 Klepp	13 240
		I alt	39 711
Hordaland	Bergen	1201 Bergen	225 439
		1238 Kvam	8 556
		1241 Fusa	3 609
		1242 Samnanger	2 318
		1243 Os	13 572
		1244 Austevoll	4 305
		1245 Sund	5 111
		1246 Fjell	17 469
		1247 Askøy	19 215
		1251 Vaksdal	4 262
		1252 Modalen	342
		1253 Osterøy	7 021
		1256 Meland	5 167
		1259 Øygarden	3 560
1260 Radøy	4 572		

Fylke	Region	Kommune	Folkemengde	
Hordaland	Bergen	1263 Lindås	12 410	
		1264 Austrheim	2 542	
		1265 Fedje	672	
		1266 Masfjorden	1 785	
		I alt	341 927	
	Søndre Sunnhordland	1214 Ølen	3 293	
		1211 Etne	3 938	
		1216 Sveio	4 557	
		I alt	11 788	
	Leirvik	1221 Stord	15 827	
		1219 Bømlø	10 553	
		1222 Fitjar	2 952	
		1223 Tysnes	2 821	
		1224 Kvinnherad	13 155	
		I alt	45 308	
	Odda	1228 Odda	7 886	
		1227 Jondal	1 185	
		1231 Ullensvang	3 680	
		1232 Eidfjord	1 041	
			13 792	
	Voss	1235 Voss	13 735	
		1233 Ulvik	1 232	
		1234 Granvin	1 041	
		I alt	16 008	
	Sogn og Fjordane	Florø	1401 Flora	11 050
			1438 Bremanger	4 192
			I alt	15 242
Høyanger		1416 Høyanger	4 778	
		1411 Gulen	2 501	
		1412 Solund	1 024	
		1418 Balestrand	1 818	
		I alt	10 121	
Sogndal / Årdal		1420 Sogndal	6 311	
		1424 Årdal	5 815	
	1417 Vik	3 023		
	1419 Leikanger	2 216		
	1421 Aurland	1 822		
	1422 Lærdal	2 224		
	1426 Luster	5 095		
I alt	26 506			

Fylke	Region	Kommune	Folkemengde	
Sogn og Fjordane	Førde	1432 Førde	10 155	
		1413 Hyllestad	1 631	
		1428 Askvoll	3 424	
		1429 Fjaler	3 032	
		1430 Gaular	2 894	
		1431 Jølster	2 939	
		1433 Naustdal	2 680	
		I alt	26 755	
	Nordfjardeid / Måløy	1439 Vågsøy	6 476	
		1443 Eid	5 804	
		1441 Selje	3 169	
		I alt	15 449	
		Stryn	1449 Stryn	6 685
	1444 Hornindal		1 206	
	1445 Gloppen		5 826	
	I alt		13 717	
	Møre og Romsdal	Molde	1502 Molde	23 381
			1535 Vestnes	6 490
			1539 Rauma	7 615
			1543 Nesset	3 267
			1545 Midsund	2 009
1546 Sandøy			1 359	
1547 Aukra			2 983	
1548 Fræna			9 105	
1551 Eide			3 096	
1557 Gjemnes			2 732	
I alt			62 037	
Kristiansund		1503 Kristiansund	16 899	
		1554 Averøy	5 520	
		1556 Frei	5 119	
		1569 Aure	2 862	
		1572 Tustna	1 082	
		1573 Smøla	2 487	
		I alt	33 969	
Ålesund		1504 Ålesund	37 901	
		1523 Ørskog	2 065	
		1524 Norddal	1 989	
	1525 Stranda	4 640		
	1526 Stordal	1 092		
	1528 Sykkylven	7 160		
	1529 Skodje	3 505		
1531 Sula	6 938			

Fylke	Region	Kommune	Folkemengde
Møre og Romsdal	Ålesund	1532 Giske	6 271
		1534 Haram	8 734
		I alt	80 295
	Ulsteinvik	1516 Ulstein	6 385
		1511 Vanylven	3 637
		1514 Sande	3 108
		1515 Herøy	8 315
		1517 Hareid	4 721
		I alt	26 166
	Ørsta / Volda	1520 Ørsta	10 374
		1519 Volda	8 244
		I alt	18 618
	Sunndalsøra	1563 Sunndal	7 378
		1560 Tingvoll	3 094
		I alt	10 472
	Skei	1566 Surnadal	6 319
		1567 Rindal	2 193
		1571 Halså	1 903
		I alt	10 415
	Sør-Trøndelag	Trondheim	1601 Trondheim
1648 Midtre Gauldal			5 761
1653 Melhus			13 045
1657 Skaun			5 793
1662 Klæbu			4 800
1663 Malvik			10 766
1664 Selbu			3 977
1665 Tydal			972
I alt			190 892
Hitra/Frøya		1620 Frøya	4 090
		1617 Hitra	4 070
		I alt	8 160
Fosen		1621 Ørland	5 048
		1624 Rissa	6 431
	1627 Bjugn	4 735	
	1630 Åfjord	3 460	
	1632 Roan	1 153	
	1633 Osen	1 184	
	I alt	22 011	
Oppdal	1634 Oppdal	6 244	

Fylke	Region	Kommune	Folkemengde	
Sør-Trøndelag	Oppdal	1635 Rennebu	2 753	
		I alt	8 997	
	Orkanger	1638 Orkdal	10 119	
		1612 Hemne	4 325	
		1613 Snillfjord	1 110	
		1622 Agdenes	1 807	
		1636 Meldal	4 030	
		I alt	21 391	
	Røros	1640 Røros	5 470	
		1644 Holtålen	2 256	
		I alt	7 726	
	Nord-Trøndelag	Steinkjer	1702 Steinkjer	20 382
			1718 Leksvik	3 522
1723 Mosvik			954	
1724 Verran			2 825	
1725 Namdalseid			1 845	
1729 Inderøy			5 754	
1736 Snåsa			2 411	
I alt			37 693	
Namsos		1703 Namsos	12 227	
		1743 Høylandet	1 356	
		1744 Overhalla	3 653	
		1748 Fosnes	794	
		1749 Flatanger	1 298	
		I alt	19 328	
Stjørdalshalsen		1714 Stjørdal	17 928	
		1711 Meråker	2 563	
		I alt	20 491	
Levanger / Verdalsøra	1719 Levanger	17 446		
	1721 Verdal	13 723		
	1717 Frosta	2 425		
	I alt	33 594		
Grong	1742 Grong	2 523		
	1738 Lierne	1 583		
	1739 Røyrvik	656		
	1740 Namsskogan	989		
	I alt	5 751		
Rørвик	1750 Vikna	3 775		
	1751 Nærøy	5 412		

Fylke	Region	Kommune	Folkemengde		
Nord-Trøndelag	Rørvik	1755 Leka	741		
		I alt	9 928		
Nordland	Bodø	1804 Bodø	40 388		
		1836 Rødøy	1 619		
		1837 Meløy	6 833		
		1838 Gildeskål	2 419		
		1839 Beiarn	1 357		
		1840 Saltdal	5 013		
		1841 Fauske	9 729		
		1842 Skjerstad	1 125		
		1845 Sørfold	2 485		
		1848 Steigen	3 075		
		1849 Hamarøy	2 101		
		I alt	76 144		
		Narvik	Narvik	1805 Narvik	18 498
				1850 Tysfjord	2 372
1851 Lødingen	2 537				
1852 Tjeldsund	1 523				
1853 Evenes	1 521				
1854 Ballangen	2 850				
I alt	29 301				
Brønnøysund	Brønnøysund	1813 Brønnøy	7 266		
		1811 Bindal	1 969		
		1812 Sømna	2 128		
		1815 Vega	1 428		
		1816 Vevelstad	618		
		I alt	13 409		
Sandnessjøen	Sandnessjøen	1820 Alstahaug	7 448		
		1818 Herøy	1 921		
		1822 Leirfjord	2 268		
		1827 Dønna	1 635		
		I alt	13 272		
Mosjøen	Mosjøen	1824 Vefsn	13 585		
		1825 Grane	1 682		
		1826 Hattfjelldal	1 635		
		I alt	16 902		
Mo i Rana	Mo i Rana	1833 Rana	25 193		
		1828 Nesna	1 897		
		1832 Hemnes	4 703		
		1834 Lurøy	2 141		
		1835 Træna	489		

Fylke	Region	Kommune	Folkemengde
Nordland	Mo i Rana	I alt	34 423
		Lofoten	
		1865 Vågan	9 247
		1856 Røst	667
		1857 Værøy	817
		1859 Flakstad	1 617
		1860 Vestvågøy	10 715
		1874 Moskenes	1 353
		I alt	24 416
		Vesterålen	
		1870 Sortland	8 910
		1866 Hadsel	8 433
		1867 Bø	3 392
		1868 Øksnes	4 824
		1871 Andøy	5 854
	I alt	31 413	
Troms	Harstad	1901 Harstad	22 967
		1911 Kvæfjord	3 352
		1913 Skånland	3 136
		1915 Bjarkøy	604
		1917 Ibestad	1 899
		I alt	31 958
		Tromsø	1902 Tromsø
	1933 Balsfjord		5 848
	1936 Karlsøy		2 531
	1938 Lyngen		3 342
	1939 Storfjord		1 866
	1940 Gáivuotna-Kåfjord		2 484
	I alt		73 556
	Andselv		1924 Målselv
		1919 Gratangen	1 340
		1920 Lavangen	1 060
		1922 Bardu	3 770
		1923 Salangen	2 385
		I alt	15 628
	Finnsnes	1931 Lenvik	11 029
		1925 Sørreisa	3 353
		1926 Dyrøy	1 401
		1927 Tranøy	1 712
		1928 Torsken	1 201
		1929 Berg	1 145
		I alt	19 841

Fylke	Region	Kommune	Folkemengde
Troms	Nord Troms	1942 Nordreisa	4 816
		1941 Skjervøy	2 973
		1943 Kvænangen	1 516
		I alt	9 305
Finnmark	Vadsø	2003 Vadsø	6 164
		2002 Vardø	2 913
		2024 Berlevåg	1 261
		2025 Deatnu - Tana	3 137
		2027 Unjárga-Nesseby	1 035
		2028 Båtsfjord	2 544
		I alt	17 054
	Hammarfest	2004 Hammerfest	9 216
		2017 Kvalsund	1 148
		2018 Måsøy	1 541
		2020 Porsanger	4 422
		I alt	16 327
	Alta	2012 Alta	16 537
		2011 Guovdageaidnu-Kautokeino	3 140
		2014 Loppa	1 448
		2015 Hasvik	1 245
		2021 Kárásjohka-Karasjok	2 857
		I alt	25 227
	Honningsvåg	2019 Nordkapp	3 606
2022 Lebesby		1 538	
2023 Gamvik		1 337	
I alt		6 481	
Kirkenes	Sør-Varanger	2030 Sør-Varanger	9 790

VEDLEGG

Kommuneliste 1. januar 1998

Kommuner sortert etter nummer

01 Østfold fylke

0101 Halden
0104 Moss
0105 Sarpsborg
0106 Fredrikstad
0111 Hvaler
0118 Aremark
0119 Marker
0121 Rømskog
0122 Trøgstad
0123 Spydeberg
0124 Askim
0125 Eidsberg
0127 Skiptvet
0128 Rakkestad
0135 Råde
0136 Rygge
0137 Våler
0138 Hobøl

02 Akershus fylke

0211 Vestby
0213 Ski
0214 Ås
0215 Frogn
0216 Nesodden
0217 Oppegård
0219 Bærum
0220 Asker
0221 Aurskog-Høland
0226 Sørums
0227 Fet
0228 Rælingen
0229 Enebakk
0230 Lørenskog
0231 Skedsmo
0233 Nittedal
0234 Gjerdrum
0235 Ullensaker
0236 Nes
0237 Eidsvoll
0238 Nannestad
0239 Hurdal

03 Oslo fylke

0301 Oslo

04 Hedmark fylke

0402 Kongsvinger
0403 Hamar
0412 Ringsaker
0415 Løten
0417 Stange
0418 Nord-Odal
0419 Sør-Odal
0420 Eidskog
0423 Grue
0425 Åsnes
0426 Våler
0427 Elverum
0428 Trysil
0429 Åmot
0430 Stor-Elvdal
0432 Rendalen
0434 Engerdal
0436 Tolga
0437 Tynset
0438 Alvdal
0439 Folldal
0441 Os

05 Oppland fylke

0501 Lillehammer
0502 Gjøvik
0511 Dovre
0512 Lesja
0513 Skjåk
0514 Lom
0515 Vågå
0516 Nord-Fron
0517 Sel
0519 Sør-Fron
0520 Ringebu
0521 Øyer
0522 Gausdal
0528 Østre Toten
0529 Vestre Toten
0532 Jevnaker
0533 Lunner
0534 Gran
0536 Søndre Land
0538 Nordre Land
0540 Sør-Aurdal
0541 Etne

0542 Nord-Aurdal
0543 Vestre Slidre
0544 Øystre Slidre
0545 Vang

06 Buskerud fylke

0602 Drammen
0604 Kongsberg
0605 Ringerike
0612 Hole
0615 Flå
0616 Nes
0617 Gol
0618 Hemsedal
0619 Ål
0620 Hol
0621 Sigdal
0622 Krødsherad
0623 Modum
0624 Øvre Eiker
0625 Nedre Eiker
0626 Lier
0627 Røyken
0628 Hurum
0631 Flesberg
0632 Rollag
0633 Nore og Uvdal

07 Vestfold fylke

0701 Borre
0702 Holmestrand
0704 Tønsberg
0706 Sandefjord
0709 Larvik
0711 Svelvik
0713 Sande
0714 Hof
0716 Våle
0718 Ramnes
0719 Andebu
0720 Stokke
0722 Nøtterøy
0723 Tjøme
0728 Lardal

08 Telemark fylke

0805 Porsgrunn
0806 Skien
0807 Notodden
0811 Siljan

0814 Bamble
0815 Kragerø
0817 Drangedal
0819 Nome
0821 Bø
0822 Sauherad
0826 Tinn
0827 Hjartdal
0828 Seljord
0829 Kviteseid
0830 Nissedal
0831 Fyresdal
0833 Tokke
0834 Vinje

09 Aust-Agder fylke

0901 Risør
0904 Grimstad
0906 Arendal
0911 Gjerstad
0912 Vegårshei
0914 Tvedestrand
0919 Froland
0926 Lillesand
0928 Birkenes
0929 Åmli
0935 Iveland
0937 Evje og Hornnes
0938 Bygland
0940 Valle
0941 Bykle

10 Vest-Agder fylke

1001 Kristiansand
1002 Mandal
1003 Farsund
1004 Flekkefjord
1014 Vennesla
1017 Songdalen
1018 Søgne
1021 Marnardal
1026 Åseral
1027 Audnedal
1029 Lindesnes
1032 Lyngdal
1034 Hægebostad
1037 Kvinesdal
1046 Sirdal

11 Rogaland fylke

1101 Eigersund
1102 Sandnes

1103 Stavanger
1106 Haugesund
1111 Sokndal
1112 Lund
1114 Bjerkreim
1119 Hå
1120 Klepp
1121 Time
1122 Gjesdal
1124 Sola
1127 Randaberg
1129 Forsand
1130 Strand
1133 Hjelmeland
1134 Suldal
1135 Sauda
1141 Finnøy
1142 Rennesøy
1144 Kvitsøy
1145 Bokn
1146 Tysvær
1149 Karmøy
1151 Utsira
1154 Vindafjord

12 Hordaland fylke

1201 Bergen
1211 Etne
1214 Ølen
1216 Sveio
1219 Bømlo
1221 Stord
1222 Fitjar
1223 Tysnes
1224 Kvinnherad
1227 Jondal
1228 Odda
1231 Ullensvang
1232 Eidfjord
1233 Ulvik
1234 Granvin
1235 Voss
1238 Kvam
1241 Fusa
1242 Samnanger
1243 Os
1244 Austevoll
1245 Sund
1246 Fjell
1247 Askøy
1251 Vaksdal
1252 Modalen
1253 Osterøy
1256 Meland

1259 Øygarden
1260 Radøy
1263 Lindås
1264 Austrheim
1265 Fedje
1266 Masfjorden

14 Sogn og Fjordane fylke

1401 Flora
1411 Gulen
1412 Solund
1413 Hyllestad
1416 Høyanger
1417 Vik
1418 Balestrand
1419 Leikanger
1420 Sogndal
1421 Aurland
1422 Lærdal
1424 Årdal
1426 Luster
1428 Askvoll
1429 Fjaler
1430 Gaular
1431 Jølster
1432 Førde
1433 Naustdal
1438 Bremanger
1439 Vågsøy
1441 Selje
1443 Eid
1444 Hornindal
1445 Gloppen
1449 Stryn

15 Møre og Romsdal fylke

1502 Molde
1503 Kristiansund
1504 Ålesund
1511 Vanylven
1514 Sande
1515 Herøy
1516 Ulstein
1517 Hareid
1519 Volda
1520 Ørsta
1523 Ørskog
1524 Norddal
1525 Stranda
1526 Stordal
1528 Sykkylven
1529 Skodje
1531 Sula

1532 Giske
1534 Haram
1535 Vestnes
1539 Rauma
1543 Nasset
1545 Midsund
1546 Sandøy
1547 Aukra
1548 Fræna
1551 Eide
1554 Averøy
1556 Frei
1557 Gjemnes
1560 Tingvoll
1563 Sunndal
1566 Surnadal
1567 Rindal
1569 Aure
1571 Halså
1572 Tustna
1573 Smøla

16 Sør-Trøndelag fylke

1601 Trondheim
1612 Hemne
1613 Snillfjord
1617 Hitra
1620 Frøya
1621 Ørland
1622 Agdenes
1624 Rissa
1627 Bjugn
1630 Åfjord
1632 Roan
1633 Osen
1634 Oppdal
1635 Rennebu
1636 Meldal
1638 Orkdal
1640 Røros
1644 Holtålen
1648 Midtre Gauldal
1653 Melhus
1657 Skaun
1662 Klæbu
1663 Malvik
1664 Selbu
1665 Tydal

17 Nord-Trøndelag fylke

1702 Steinkjer
1703 Namsos
1711 Meråker

1714 Stjørdal
1717 Frosta
1718 Leksvik
1719 Levanger
1721 Verdal
1723 Mosvik
1724 Verran
1725 Namdalseid
1729 Inderøy
1736 Snåsa
1738 Lierne
1739 Røyrvik
1740 Namsskogan
1742 Grong
1743 Høylandet
1744 Overhalla
1748 Fosnes
1749 Flatanger
1750 Vikna
1751 Nærøy
1755 Leka

18 Nordland fylke

1804 Bodø
1805 Narvik
1811 Bindal
1812 Sømna
1813 Brønnøy
1815 Vega
1816 Vevelstad
1818 Herøy
1820 Alstahaug
1822 Leirfjord
1824 Vefsn
1825 Grane
1826 Hattfjell
1827 Dønna
1828 Nesna
1832 Hemnes
1833 Rana
1834 Lurøy
1835 Træna
1836 Rødøy
1837 Meløy
1838 Gildeskål
1839 Beiarn
1840 Saltdal
1841 Fauske
1842 Skjerstad
1845 Sørfold
1848 Steigen
1849 Hamarøy
1850 Tysfjord
1851 Lødingen

1852 Tjeldsund
1853 Evenes
1854 Ballangen
1856 Røst
1857 Værøy
1859 Flakstad
1860 Vestvågøy
1865 Vågan
1866 Hadsel
1867 Bø
1868 Øksnes
1870 Sortland
1871 Andøy
1874 Moskenes

19 Troms fylke

1901 Harstad
1902 Tromsø
1911 Kvæfjord
1913 Skånland
1915 Bjarkøy
1917 Ibestad
1919 Gratangen
1920 Lavangen
1922 Bardu
1923 Salangen
1924 Målselv
1925 Sørreisa
1926 Dyrøy
1927 Tranøy
1928 Torsken
1929 Berg
1931 Lenvik
1933 Balsfjord
1936 Karlsøy
1938 Lyngen
1939 Storfjord
1940 Gáivuotna¹ -
Kåfjord
1941 Skjervøy
1942 Nordreisa
1943 Kvænangen

20 Finnmark fylke

2002 Vardø
2003 Vadsø
2004 Hammerfest

2011 Guovdageaidnu -
Kautokeino
2012 Alta
2014 Loppa
2015 Hasvik
2017 Kvalsund
2018 Måsøy
2019 Nordkapp
2020 Porsanger
2021 Kárášjohka -
Karasjok
2022 Lebesby
2023 Gamvik
2024 Berlevåg
2025 Deatnu - Tana
2027 Unjárga -
Nesseby
2028 Båtsfjord
2030 Sør-Varanger

Andre norske områder²

21 Svalbard

2111 Spitsbergen
2121 Bjørnøya
2131 Hopen

22 Jan Mayen

2211 Jan Mayen

23 Kontinental-sokkelen

2311 Sokkelen sør for
62° N
2321 Sokkelen nord for
62° N

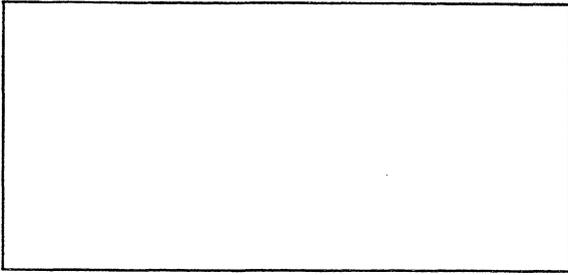
¹ Samisk navneform i bruk fra 2. februar 1994.

² Områdene er ikke fylker eller kommuner, men de har fått numre til bruk ved registrering av arbeidssted.

De sist utgitte publikasjonene i serien Notater

- 98/32 K. Bjønnes og J. Johansen: FD - Trygd. Dokumentasjonsrapport: Attføringspenger, 1992-1993. 108s.
- 98/33 O. Skorge: Forsknings- og utviklingsvirksomhet (FoU) 1995: Dokumentasjon av FoU-undersøkelsen 1995. 30s.
- 98/34 A. Sundvoll og H.M. Teigum: Samordnet levekårsundersøkelse 1997 - tverrsnittundersøkelsen: Dokumentasjonsrapport. 130s.
- 98/35 K. J. Einarsen, A. B. Skara og C. Strand: Faktaark for FylkesKOSTRA-utdanning. 1. tertial 1998. Sør-Trøndelag fylkeskommune: Nøkkeltall med indikatorer for Prioriteringer, Dekningsgrad, Produktivitet. 39s.
- 98/36 P. Bakken og J.A. Osnes: Kvartalsvis ordrestatistikk. 53s.
- 98/39 I. Melby og R. Aaberge: Sammenligning og fordeling av husholdsinntekt blant barn og unge. 31s.
- 98/40 A.A. Ritland: Evaluering av Reform 94. En spørreskjemaundersøkelse: Dokumentasjonsrapport. 43s.
- 98/41 D. Roll-Hansen, L. Solheim og L.C. Zhang: Kopiering ved universiteter og høyskoler. 88s.
- 98/42 M.V. Dysterud og P. Schønning: Etterprøvbare miljømål for byer og tettsteder: Et metodeprosjekt for utvikling og prøving av miljøindikatorer. 40s.
- 98/43 J. Epland: Inntekt etter skatt: Revisjon av inntektsregnskapet i inntekts- og formuesundersøkelsen for husholdninger. 40s.
- 98/44 E. Sørensen: Produksjonsindeks for industrien. 48s.
- 98/45 L. Aaram og Ø. Skullerud: Statistikk over emballasjeavfall: Utprøving av metode og foreløpige resultater. 32s.
- 98/46 L.-C. Zhang: Empirisk imputering: En ny metode for å behandle tilfeldig partielt frafall. 20s.
- 98/47 L. Dalen, P.M. Bergh, J.-A. Sigstad Lie og A. Vedø: Energibruk i næringsbygg 1995-1997. 69s.
- 98/48 B. Strand og H. Utne: FoB2000: Rapport fra seminar 12. mars 1998 om arbeidsmarkedsdelen i Folke- og bolig tellingen 2000. 33s.
- 98/49 N.Ø. Mæhle og K. Nyborg: Energibruk og utslipp til luft i norsk produksjon: Direkte og indirekte virkninger. 23s.
- 98/50 T. Eidem og J. Lajord: FD-Trygd. Dokumentasjonsrapport: Utdanning 1992-1993. 87s.
- 98/51 A. Bjerkestrand og S. Fjeld: Regnskapsstatistikk for aksjeselskaper 1996: Dokumentasjon. 34s.
- 98/52 G. Haakonsen, S. Holtskog og B. Tornsjø: Energibruk og utslipp til luft i Oslo, Drammen, Bergen og Trondheim 1995. 57s.
- 98/53 E. Holmøy: Hvordan generelle likevekts-effekter bidrar til prisfølsomheten i den norske el-ettespørselen: Dokumentasjon av beregningsrutiner. 33s.
- 98/54 F.R. Aune, T. Bye, M.I. Hansen og T.A. Johnsen: Kraftpris og skyggepris på CO₂ - utslipp i Norge til 2027. 13s.
- 98/55 S. Blom: Holdning til innvandrere og innvandringspolitikk: Spørsmål i SSBs omnibus i mai/juni 1998. 34s.
- 98/56 K. Bjønnes og B.R. Joneid: FD - Trygd. Dokumentasjonsrapport: Foreløpig utførestønad, 1992-1993. 34s.
- 98/57 T. Bye: Fleksibel gjennomføring av en klimaavtale. 27s.
- 98/58 K.J. Einarsen (red.): Arbeidsutvalgets evaluering av faktaark for FylkesKOSTRA-utdanning: 1. tertial 1998. Sør-Trøndelag fylkeskommune. 33s.
- 98/59 I. Øyangen: Inntekts- og formueundersøkelsen 1997: Dokumentasjonsrapport. 23s.

Notater

Tillatelse nr.
159 000/502

B *Returadresse:*
Statistisk sentralbyrå
Postboks 8131 Dep.
N-0033 Oslo

Statistisk sentralbyrå

Oslo:
Postboks 8131 Dep.
0033 Oslo

Telefon: 22 86 45 00
Telefaks: 22 86 49 73

Kongsvinger:
Postboks 1260
2201 Kongsvinger

Telefon: 62 88 50 00
Telefaks: 62 88 50 30

ISSN 0806-3745

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway